

Prešernov spomenik v Ljubljani

Foto: M. Šušteršič

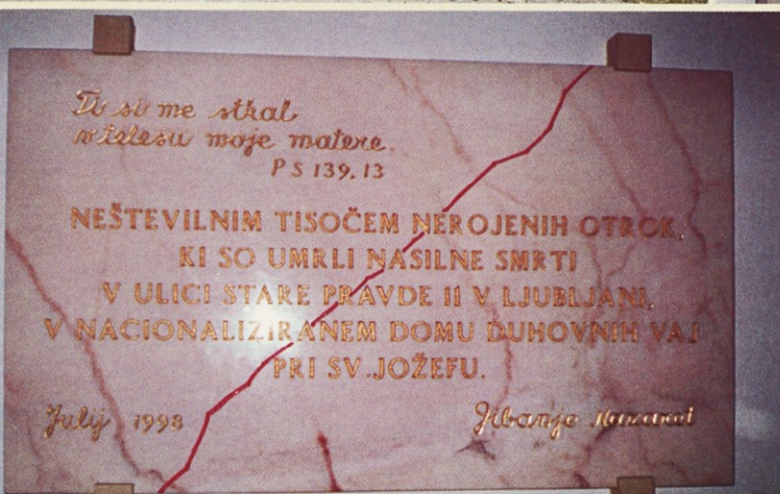
Duhovno življenje

BUENOS AIRES · LETO 69 +++

2

FEBRUAR-MAREC 2002

Od zgoraj in od leve:

1. Udeleženke dekliških duhovnih vaj z voditeljem p. dr. Alojzujem Kukovico (Foto: Lučka Oblak). — 2. Mladina iz San Martina prepeva pri mladinski sv. maši. — 3. Mendoška misijonska skupina (od 23 mladih je bilo 17 slovenskega porekla), ki je lani od 1. do 17. januarja pod vodstvom br. Matevža Štirna misijonarila med domačini v provinci Salta. Na mendoški avtobusni postaji ob spremstvu sorodnikov. — 4. Misijonska skupina na poti v Pueblo Viejo in Campo Carreras v provinci Salta. — 5. Član misijonske skupine z otroki in domačinom kraja, kjer so misijonarili. — 6. V kapeli Usmiljenega Jezusa, ki je na kraju prej nacionaliziranega Doma duhovnih vaj ob cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani. Dom duhovnih vaj so komunisti spremenili v „porodnišnico“, kjer so splavili na tisoče nerojenih otrok. — 7. Plošča v kapeli Usmiljenega Jezusa v spomin tisočev otrok, ki so bili pomorjeni, preden so prišli na svet.

*Do si me rital
v telesu moje matere.
P S 139. 13*

**NEŠTEVILNIM TISOČEM NEROJENIH OTROK,
KI SO UMRLI NASILNE SMRTI
V ULICI STARE PRAVDE II V LJUBLJANI,
V NACIONALIZIRANEM DOMU DUHOVNIH VAJ
PRI SV. JOŽEFU.**

Julij 1998

Jlbranje Nazarac

SLOVENSTVO IN KATOLIŠTVO

Božidar FINK

V mesecu februarju se spominjamo smrtne dne pesnika Franceta Prešerna in v Sloveniji je 8. februar povzdignjen v državni praznik kulture. Ob praznovanju se spomin obrača najprej na umetnika, ki je najbolj oplemenitil slovensko besedo, da je zablestela sodobnikom in je v vezani obliki za vedno spomenik slovenske duhovne kulture.

Ob slovenskem kulturnem prazniku se razži obravnavanje o slovenski duhovni preteklosti in o sedanjem stanju duha. Ker smo Slovenci najbolj navezani na svojo literarno dediščino, se preučevanje osredotoča na poglobitve oblikovalce besedne umetnosti.

Prešeren in med drugimi Cankar sta predstavnika vseh smeri slovenstva, vendar se ju hočejo v propagandne namene prilastiti predvsem privrženci proticerkvene miselnosti. Tudi na strani vernih uporabljamo odlomke njunih del, kadar hočemo kaj povedati tako, da bo beseda lepa in da bo segla globoko. Oba vrhova našega leposlovja dajeta priložnost, da se odpirajo vprašanja o njuni osebni duhovni usmerjenosti, obenem pa tudi o tem, kako in v kolikšni meri pričata o stanju duhovnosti slovenskega osredja. Koliko smo bili in smo morda še vereni narod, zgodovinsko vdan Cerkvi, ali pa nas je prevzelo laicistično svobodomiselnost in zdaj duh nasprotovanja vsemu verskemu. V dolgi dobi vsega prejšnjega stoletja smo bili priče skrajnostim, včasih pretiravanjem na eni strani, z druge strani sovražnim napadanjem, ki so pripeljala tudi do prelivanja krvi in prevlade sil, ki so poškodovale slovenski narodni značaj. Kaj je torej bilo in kaj je ostalo?

Katastrofa komunističnega totalitarizma je vsekakor povzročila izredno hude posledice. Vendar slišimo iz ust najvišjega predstavnika Cerkve v Sloveniji, da je v slovenskem prebivalstvu 80 odstotkov krščenih in da se jih od teh blizu 30 odstotkov več ali manj redno udeležuje nedeljskih maš. Ta razmerja so v primerjavi z evropskim in tudi kakim drugim povprečjem precej višja in dokazujejo, da bojno brezboštvo le ni tako uničujoče vplivalo na vernost in cerkvenost Slovencev.

Če se vprašamo, kaj je v slovenskem narodu, da se glede vernosti ohranja na višji stopnji, kot je povprečna v svetu, ki se razkristjanja, bi lahko odgovorili, da je slovenski človek bolj čustven, nagnjen k spoštovanju izročil, vzgojen k načelnosti in zvestobi, bolj privržen

staremu in preizkušenemu kot usmerjen k iskanju novega. Morda je tudi nezaupljiv pa uporniški, kadar mu prekupi. To so lahko poteze slovenskega značaja, ki pa vendar ne označujejo usmerjenosti slovenskega duha, kot se je izoblikoval v dolgih stoletjih in so oblikuje tudi vse sedanje miselne tokove na vseh straneh. Preučevalci slovenske miselnosti v preteklosti in sedanjosti zatrjujejo, da se v njej povsod izraža duh katolištva.

To prepričanje je izpovedal malo pred smrtjo Ivan Cankar: „Če bi bil Rus, bi bil pravoslaven, če bi bil Prus, bi bil protestant, ker sem Slovenec, sem katoličan.“ Kaj je hotel s tem povedati? Mar to, da se pač ni mogel upreti, ko so ga krščevali? V njegovem času so to

nekateri tako razlagali. Zdaj pa beremo, kako razumeva Cankarjevo misel današnja literarna veda, ki jo predstavlja med drugimi univerzitetni profesor in akademik dr. Janko Kos.

Katolištvo je najprej dogma in nauk, nato etika, nazadnje še tisto, kar se lahko imenuje duh katolištva. Cankar je hotel reči, da je duh slovenstva katoliški, kot je duh Prusov protestantski in duh Rusov pravoslaven. Posebnost katoliškega duha je to, da je postavljen med skrajnosti, tako da jih ločuje in hkrati povezuje — telesnost in duhovnost, asketstvo in uživanje, razum in čustvovanje, pravičnost in ljubezen, grešnost in odpuščanje, preveč zunanje in preveč notranje. Duh slovenstva, ki je katoliški, je „srce v sredini“, je krščanski, a drugačen, kot je duh protestantstva in pravoslavnosti. Cankar je bil prepričan, da je od krščanskih verstev za Slovence najbolj naravno katolištvo. Z njim smo nastali in nas je skozi zgodovino najdlje in najbolj določalo.

Cankar je bil velik del svojega življenja agnostik, ateist, svobodni spiritualist in še kaj. Vmes pa je bil vendar tudi katoličan: v mladostni dobi, takrat ko je v Sarajevu opravil spoved in prejel obhajilo ter ko je na smrtni postelji prejel zakramente. Tudi Prešeren je bil večji del svojega življenja svobodomiseln, čeprav drugače od Cankarja. Vendar je duh katolištva opazen na vsakem koraku in Cankarjevi prozi in Prešernovi poeziji. Pri Prešernu, ki je sicer rekel, da je nejeveren in vendar veren, je zasidranost v katolištvu bolj neposredno očitna. Vendar je duh katolištva viden tudi pri Cankarju v razpetosti med čisto in zvesto ljubeznijo ter

KRISTUS SPREMINJA SMRT V VELIKO NOČ

Franc RODE

Tistim, ki trdijo, da na tem našem zbeganem svetu ni nič gotovega, nič absolutnega, lahko odgovorimo: Pač, ena stvar je gotova: smrt.

Smrt ni eno od vprašanj, ki se nam zastavljajo, eno med mnogimi. To je bistveno vprašanje, ki se zastavlja nam navkljub, ki ga zastavlja smrt sama.

Človek misli na smrt. Odkar je na svetu, živi v zavesti, da bo moral umreti. Prva sled, ki nam dokazuje, da smo pred pojavom človeka, njegova prva umetnina je *grob*, to je pričevanje o njegovi veri v nesmrtnost. Vsak nagrobni spomenik pričuje o človekovi veri v nesmrtnost. In vsi, ki hodijo na grobove, to potrjujejo, pa naj izjavljajo karkoli. Dejanja so močnejša od besed.

Ko se človek zave, da je smrten, je v njem še močnejša zavest, da ni usvarjen za smrt.

Je mogoče sprejeti smrt?

Bossuet pravi: „Vemo, da bomo umrli, a ne verjamemo.“ Ne verjame, ker je smrt nekaj neverjetnega. In vendar je gotova.

Je kakšno zdravilo proti smrti? Vprašanje je staro toliko kot človek. Nanj odgovarjajo miti in pravljice. Z njim se ukvarja vsa svetovna književnost.

Edini odgovor na vprašanje smrti je smrt Boga v Jezusu Kristusu. Ta smrt je

nenadomestljiva.

Bog je umrl. Če ne bi bil umrl, nobena njegova beseda ne bi imela smisla pred človeško smrtjo. Če bi se bil Bog zadovoljil samo s kakšno besedo o smrti, bi mu človek vselej lahko postavil nasproti smrt samo. Vrgel v obraz očetek: „Zakaj moram umreti?“

Toda Bog sam sprejme grozo smrti. In ko umira, ne neha biti Bog. Smrt sprejme zato, da jo premaga, da napravi razpoko v ječi smrti. Pokaže nam na

Kristusov prazen grob, ki ne zaudarja po mrliču, ker je iz njega vstal večno Živi: „Kaj iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, temveč je vstal.“

Če v središču krščanstva ne bi bil vstali Kristus, ne bi mogli verjeti v njegov nauk, „naša vera bi bila prazna“.

Če kristjan ne bi imel absolutnega odgovora pred vprašanjem smrti, bi bilo brez pomena, da mu zastavljamo nadaljnja vprašanja. Nič od tega, kar bi nam lahko povedal, ne bi moglo nadomestiti te besede.

Samo Kristus spreminja smrt v veliko noč za vsakega človeka. Nihče drug ne spreminja smrti v večno življenje. „Gospod, h komu pojdemo? Samo ti imaš besede večnega življenja.“

Krščanstvo odklanja smrt zaradi večno Živega.

Tu je temelj krščanske vere v življenje. Življenje, ki žubori povsod — ko se otrok prvič zgane v telesu svoje matere ali ko se zariše poslednji nasmeš na obražu umirajočega — to življenje bi bilo zgolj iluzija brez Kristusa.

**„Smrt in življenje
sta se borila v prečudnem dvoboju.**

**Gospod življenja je umrl,
kraljuje živ.“**

Tako Jezus nosi vse upanje človeštva v življenje.

Na njem temelji naše upanje v življenje.

Prvi kristjani so zapisovali na svoje grobove dva datuma: rojstvo in smrt. Zanje sta bila oba datuma rojstva — *dies natalis*: rojstvo na svet in rojstvo v nebesa.

Če živimo v tej veri, je naše življenje spremenjeno v jedru, ker je spremenjena naša smrt. Življenje in smrt dobita smisel. Če smrt nima smisla, ga tudi življenje nima. Po drugi strani: Kakršen smisel daješ življenju, tak smisel daješ smrti. Življenje brez smisla ne more dati smisla smrti.

S Kristusovim vstajanjem oboje dobi svoj smisel. Tesnoba, obup, groza pred smrtjo — vse to je premagano z vero v vstalega Kristusa. Pa tudi sedanje življenje je ožarjeno s svetlobo vstalega Kristusa.

Njemu, ki je Alfa in Omega našega življenja, ki je bil mrtev, a glej, živi, njemu slava in oblast na veke vekov.

minljivo in pogubno čutnostjo.

Razlaga literarne vede, ki utemeljuje, da je duh slovenstva prepojen s katolištvom, se dopolnjuje s tem, da je treba celo sovražstvo ateistov na Slovenskem razumevati ne kot izvorno usmerjenost, temveč kot odpadništvo od krščanstva, odstopanje od izvornika, ki se je nekaterim zamrzil in so ga zasovražili. Na dnu Slovencev, naj bo še tako neveren in sovražen, se skriva duh katolištva.

Smemo torej pričakovati, da bo duh katoliškega krščanstva, ki je neločljivo obsežen v slovenstvu, zavrzel negativni predznak, vzbrstel in vzplul ter oplodil slovensko kulturo in politiko, da se bosta vrnila k prvotnim virom slovenskega duhovnega izročila? ■

DELEŽ PRI ZMAGI NAD SMRTJO

Franc RODE

V pariškem muzeju Louvre je med tisoči mojstevin tudi slika, ki jo je leta 1639 ali 1640 naredil Nicolas Poussin in se imenuje Arkadijski pastirji (*Les bergers d'Arcadie*). Prizor je do kraja resnoben, predstavlja namreč tragično odkritje smrti tam, kjer je ne bi smelo biti. V nasprotju z baročnimi slikarji svoje dobe Poussin ni vnesel na platno mrtvaške lobanje, belih kosti, peščene ure, vodnjaka in ruševin, da bi opomnil na človeško bežnost in na minljivost vsega, kar je na svetu. V središče Arkadije — te idilične grške pokrajine — je postavil velik, kamnit grob, ki je videti kot mogočen spomenik. Na grob pa je napisal nekaj strašnega: *Et in Arcadia ego*. Jaz, smrt, sem navzoča tudi v Arkadiji.

Na sliki so tudi na pol goli mladi pastirji. Prvi začuden prebira napis, drugi se melanholično opira na grob. Veličasten ženski lik, ki predstavlja usodo, polaga roko na tretjega, kot da mu dopoveduje: Smrt je povsod, tudi v Arkadiji.

Njena oblast ne pozna mejá. Smrt vlada ne samo na zemlji, kjer je naš dom, ne samo na morju, kamor bežimo pred samim seboj, ne samo med peščenimi urami in ruševinami, ampak tudi v tej blaženi in utopični deželi, ki se imenuje Arkadija. Kdo se ji more upirati? Človek že ne. Tudi narava ne. Smrt kraljuje. Čeprav se je izogibamo in skušamo nanjo pozabiti, je vendar navzoča: tiha in nema, nepremagljiva. Pred njo ni rešitve. Ujeti smo v krog smrtnosti in nihče ne more iz njega.

Táko je bilo vedno občutje človeštva. Táko je danes. Človek si lahko zgradi prijeten dom, lahko si ustvari srečno družino in krog prijateljev, lahko uživa lepoto tega sveta in bogastvo kulture, lahko doseže ugled in slavo — na koncu začuti na tilniku hladne dihe smrti. Nihče ji ne uide.

Pač, nekdo je ušel. „Kristus, ki je zdrobil verige smrti in kot zmagovalc vstal od mrtvih,“ oznanja velikonočna hvalnica. Še več: vsem, ki so po veri in krstu združeni z njim, daje delež pri svoji zmagi nad smrtjo. „S krstom smo bili skupaj z njim pokopani v smrt, da bi prav tako, kakor je Kristus v noči Očetovega veličastva vstal od mrtvih, tudi mi stopili na pot novosti življenja.“ (Rim 6,4).

To novo življenje se odlikuje najprej po izrednem občutju svobode, prav zato, ker smrti ni več. V pismu Hebrejcem (2,15) naletimo na nenavadne besede: „Kristus je odrešil tiste, ki jih je strah pred smrtjo vse življenje vklepal v sužnost.“

Strah pred smrtjo! To je človekova prvotna, temeljna sužnost. Nobena revolucija nas ne reši te sužnosti, noben politični sistem, noben gospodarski napredek, noben kulturni dosežek, nobena Arkadija, nobeni Sejšeli,

noben Tahiti, noben jadranski otok, kajti vse danosti tega sveta so končno zapisane smrti, ki je naša najbolj usodna sužnost.

V tem svetu smrti samo Kristusovo vstajenje pomeni radikalno spremembo. Z njim se spremeni smisel našega življenja: to postane nedopovedljivo radostno in svobodno, ker na obzorju

ni več smrti. Prav zato je v srcu Cerkve nepremagljiva radost, ki je ne more zatreti nobeno sovražno nasprotovanje.

Čudovita, vélika krščanska vera, ki izpoveduje: Verujem v vstajenje mrtvih in večno življenje. Vera, ki nam zagotavlja, da bo imelo tudi naše telo delež pri Božjem življenju, ko bo Kristus „preobrazil naše bedno telo, tako da ga bo naredil podobno telesu svojega veličastva“ (Fpl 3,21).

Voščim vam lepo velikonočno jutro in lep velikonočni dan. Naj vas svežina tega jutra, ko je Gospod kot zmagovalc nad smrtjo stopil iz groba, navda z občutjem svobode in radosti. In naj vas ta dan, ko je človeškemu rodu vzšlo nepremagljivo Sonce, Kristus Gospod, utrdi v veri, da je življenje lepo in polno smisla, ker se pred njim odpirajo neskončna obzorja večnosti.

VERA, UPANJE IN LJUBEZEN

JANEZ PAVEL II.

Vera, upanje in ljubezen so prednostne kreposti, ki nas povezujejo z Bogom in nas vodijo k njemu. Ko razmišljamo o njih z ekumenskega vidika, želimo globlje dojeti vlogo teh kreposti na poti k popolni edinosti s troedinim Bogom in z brati.

„Tvoja svetilka je svetilka mojim nogam, luč na moji stezi“ (Ps 119). Cerkve in cerkvene skupnosti izpovedujejo vero v enega Gospoda Jezusa Kristusa, pravega Boga in pravega človeka, in v enega Boga in Očeta vseh. Ta temeljna edinstvo skupaj z edinostjo, ki jo vzpostavlja edini krst, je jasno izražena v dokumentih ekumenskega dialoga, čeprav v nekaterih točkah obstajajo nesoglasja. Vse Cerkve in cerkvene skupnosti se sklicujejo na starodavne izpovedi vere in na opredelilne prvih vesoljnih cerkvenih zborov. Kljub temu ostajajo razhajanja v verskem nauku, ki jih je treba odpraviti, da bo pot edinosti vere dosegla polnost.

V Pismu Efežanom Pavel govori tudi o edinem upanju, h kateremu smo poklicani. To je upanje, ki se izraža v skupnem prizadevanju v molitvi in v dejavni skladnosti življenja za prihod Božjega kraljestva. Na tem obširnem področju se je ekumensko gibanje usmerilo k temeljnemu cilju, ki se med seboj prepletajo kot cilji enega in edinega upanja: edinstvo Cerkev, evangelizacija sveta, osvoboditev in mir

v človeški skupnosti. Ekumenizem se je obogatil tudi z dialogom z nosilci zemeljskega in humanističnega upanja našega časa, celo skritega, dozdevno premaganega upanja ljudi „brez upanja“. Za nas kristjane vedno velja spodbuda sv. Petra, naj bomo vselej pripravljeni odgovoriti vsakomur, če nas vpraša za razlog upanja, ki je v nas.

Najvišja teh božjih kreposti je ljubezen, ki jo Pavel primerja zlati vezi, ki zedinja v popolno soglasje vso krščansko skupnost: „Nad vsem pa naj bo ljubezen, ki je vez popolnosti.“ V slovesni molitvi za edinstvo učencev Kristus razodeva njen globoki teološki temelj: „Ljubezen, s katero si me ti (Oče) ljubil, naj bo v njih in bom jaz v njih.“ Prav ta ljubezen, ki je bila sprejeta in raste, sestavlja eno telo Cerkev.

Goreče si želimo obhajati skupaj edino Gospodovo evharistijo. Ta želja že postaja skupno slavljenje in prošnja. Skupaj se obračamo k Očetu vedno bolj z enim samim srcem.

Koncil nas je opomnil, da ta sveti načrt, namreč doseči v edinosti ene same in edine Cerkev spravo vseh kristjanov, presega človeške moči in zmožnosti. Zato moramo vse svoje upanje polagati v Kristusovo molitev za Cerkev, v ljubezen Očeta do nas in v moč Svetega Duha.

(Ave Maria)

POST — vprašanje preživetja

S. Francka ŽIŽEK

Morda se še spomnite: april 1986, reaktorska nesreča v Černobilu. Strah pred atomskim sevanjem je kmalu zagrabil tudi našo družbo. Smem še jesti gobe iz gozda? Moram pod prho, če me ujame dež? Panični obrazi ob deževnem vremenu. Četudi se nam zdi dogodek precej umaknjen v preteklost, od tega zagašenega primera dalje drži: odnos človeka do narave je porušen. Žalosten dokaz, da je tako, je november 2000: svetovna konferenca o podnebjju v Haagu je spodletela; v boju proti segrevanju ozračja so prevladali ozkosrčni sebični cilji politikov.

Ob prvem pojavu bolezni — norih krav, pošteno rečeno, zaradi človekove neumnosti zbolelih krav, ki so postale simbol današnje požrešne civilizacije, so ljudje postali histerični: Ali je hrana zastrupljena? Je morda kuga na pohodu? Koliko smrtnih primerov lahko pričakujemo v naslednjih nekaj letih? Toda zindustrializirano poljedelstvo in živinoreja sta ostala pri svojem stališču, in od takrat je jasno eno: odnos človeka do živali je porušen.

Ne dolgo nazaj je svetovna zdravstvena organizacija WHO objavila najnovejšo statistiko o aidsu — sida. Čeravno so uspeli to bolezen v zahodnem svetu zadržati in se imajo bolniki v industrijskih deželah zahvaliti učinkovitejšim zdravilom, da lahko upajo na daljše življenje, odpira globalna situacija streznjen pogled: aids — sida je postal najnevarnejša bolezen na svetu. Število na novo okuženih in žrtev stalno narašča. Rešilnega izhoda v razvithih deželah ni opaziti. Tukaj moramo ugotoviti: odnos človeka do človeka je porušen. Tako na Nizozemskem, kjer so v novembru 2000 v parlamentu izglasovali zakon, ki dovoljuje umor na zahtevo težko bolnega človeka.

Ljudje, ki so izgubili vero v vsemočnost tehnike, se boleče zavedajo dejstva, da iste moči, ki usposabljaajo človeka za nov način življenja, nosijo v sebi pasti samouničenja. Človek je s svojimi posegi porušil ekološko ravno-

POBOŽNOST

Resnična človekova modrost je krepost pobožnosti, kot lahko bereš v Jobovi knjigi, kjer Modrost govori človeku: *Glej, modrost je v pobožnosti.*

Pobožnost pa obstaja v služenju Bogu, a Bogu se služi s tem, da se ga ljubi. Zato je vrh prave pobožnosti v oni prvi zapovedi: *Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem svojim srcem in z vso dušo.* Pobožnost je torej v ljubezni do Boga, ki je razvita v naših srcih po Svetem Duhu, ki nam je bil dan.

Pobožnost, ali, kar je isto, služenje resničnemu Bogu, je za vse dobra. Pobožnost je namreč tista, ki odvzema ali pa lajša težave tega življenja in ki vodi v tisto življenje in odrešenje, v katerem ne bomo več trpeli nobenega zla in uživali najvišjo in večno srečo. Zato tebe in sebe vzpodbujam, da si pridobiva čim popolneje to krepost in jo potem z vso vztrajnostjo ohranja.

Trkaj na Božja vrata z življenjem; da, z življenjem trkaj, kajti Bog odpre življenju. Prosi s srcem, s srcem išči, kajti Bog odpira srcu. Da pa bo moglo srce

pravilno prositi, dobro iskati in trkati, mora biti pobožno. To se pravi, predvsem mora ljubiti Boga s čistim srcem. Ne sme pričakovati nobenega plačila zase, razen njega samega. Ni namreč nobene reči, ki bi veljala več kot on. Od Boga ni ničesar boljšega; katero veliko stvar bo prosil tisti, ki malo ceni Boga samega? Če si vesel, če ti da zemljo, koliko bolj moraš biti vesel, če se ti da On sam, ki je ustvaril nebo in zemljo.

Ne veš, kako bi bil Bogu všeč? Ne veš, kaj bi mu dal? Daruj mu samega sebe. Kaj drugega išče od tebe, če ne tebe samega? Med vsemi stvarmi na zemlji ni ničesar, kar bi bilo boljše od tebe. Išče tebe od tebe samega, kajti ti si sam sebe pogubil. Preziraj to, kar si,

težje, z onesnaževanjem in hrupom je zastupil lastno življenjsko okolje. Tako je človek kršil stvarjenjski red. Kot sestavni del stvarstva pri tem ni ostal nedotaknjen. Rane, nad katerimi se zdaj pritožuje, si je zadal sam. V svojem precenjevanju samega sebe, da lahko na vse vpliva in vse obdavi, do vprašanja o življenju in smrti, je zadel ob lastne meje. Kršene meje pa imajo svoje posledice, ki v primeru norih krav, denimo, prizadevajo slehernega posameznika.

Na tem ozadju bi bilo naivno razmišljati o tem, ki naj se v postnem času odpovem čokoladi ali alkoholu ali televiziji. Čeravno bi te namere resno

da boš mogel postati to, kar še nisi. Poboljšaj se, hvali Boga za dobro, ki ga imaš, in priznaj slabo, ki je v tebi. Kadar boš spoznal in priznal, da si slab in se boš s pomočjo tistega, ki te je ustvaril, poboljšal in boš postal dober, boš imel pobožnost in vse druge kreposti.

Če služiš Bogu zaradi zemeljskih dobrin, mu ne služiš s pravim srcem. Ko opazuješ tiste, ki ne služijo Bogu, pa imajo tisto, zaradi česar bi ti hotel služiti Bogu, tedaj misliš v svojem srcu: Kakšno korist imam od tega, da služim Bogu? Imam morda toliko kot tisti, ki ga neprestano preklinja? Jaz molim, pa trpim lakoto; oni drugi ga preklinja, pa ima vsega zadosti. Če pričakuješ novo, preziraj zemljo in ničevo veličino

vzeli in s težavo uresničevali, ne bodo dovolj učinkoviti ukrepi, ko 'post postane vprašanje preživetja'. Zdaj gre za to, da se človek znova razume kot sestavni del stvarstva, v katerega je njegov Stvarnik pri vseh človekovih oblikovalnih možnostih položil zapovedi, ki se brez usodnih posledic ne smejo prelomiti. To pa ni prvenstveno naloga znanosti ali politike, marveč vsakega posameznika. Kako se obnašam jaz kot sestavni del stvarstva? Ali upoštevam stvarjenjski red? O tem razmišljati in v danem primeru lastno ravnanje spremeniti, bi lahko bila naša postna naloga — z upanjem na prihodnost.

ošabnih. Bodi ponižen, da ne boš padel z višine. Kvišku srce, a pri Gospodu, ne proti Gospodu. Vsi ošabni imajo srce visoko, a imajo ga visoko proti Bogu. Če ti hočeš imeti visoko svoje srce, ga imej pri Gospodu.

Služi Bogu, pa bo on skrbel za tvojo dušo. Ko ti služiš Bogu, ne delaš tega z namenom, da bi Boga zboljšal. On pa skrbi zate, kakor kmet skrbi za svoje polje. On te hoče poboljšati, kakor to dela kmet s svojo zemljo. Bog neprestano dela na tebi, ko skuša s svojo besedo izrjavati iz tvojega srca slabe poganjke. Hoče tako rekoč odpreti tvoje srce s pomočjo pluga svojega oznanjevanja in vsejati vanj seme zapovedi.

To so stvari, ki jih boš razumel, če boš ljubil Boga z resnično ljubeznijo. Tvoja ljubezen ne bi bila resnična, če bi svojo nesmrtno srečo iskal v uživanju zemeljskih strasti in bi samo za pridobitev teh služil Bogu. To se pravi, če bi služil Bogu samo, da bi užival zemeljsko in bi prosil milost dolgega življenja na zemlji zato, da bi užival svoje zlato in srebro, svoja posestva in svoja prijateljstva in ljubezen svojih prijateljev in otrok ter svojih služabnikov.

Ker pa ne moreš imeti za vedno omenjenih dobrin - veš namreč, da ne boš živel večno - morda zato služiš Bogu in vzdihuješ v Gospodovi prisot-

nosti, ker hočeš vse te dobrine ohraniti do starosti.

Plačilo pobožnosti je večno življenje. Ne smeš odlašati spreobrnjenja h Gospodu, ker veš, da boš prejel isto plačilo zmeraj, kadar boš šel k njemu. Res si lahko samo po sebi gotov, da ti je nagrada obljubljen, a ni ti rečeno, da odlašaj. So mardelavci, povabljeni zgodaj jutraj za delo v vinogradu, rekli gospodarju: Počakaj, bomo šli šele sredi dopoldneva. Ali pa so mar tisti, ki jih je šel najemat sredi dopoldneva, rekli gospodarju: Bomo šli, toda šele opoldan? Kajti plačilo bo itak za vse enako. Res je, da se bodo vsi izvoljeni svetili v božjem kraljestvu, eden bolj drugi manj, skladno z njihovimi zasluženji, čeprav bo bistveno plačilo, namreč večno življenje, za vse enako. Ne bo za enega daljše, za drugega krajše, ko bo pa za vse večno, kajti to, kar nima konca, ga ne bo imelo ne zate ne zame. Vsem je obljubljeno isto plačilo, a veliko vprašanje je, kdaj je kdo začel delati.

Hišni gospodar ti je obljubil plačilo tudi če bi bil prišel šele proti večeru, a nihče ti ni obljubil, da boš živel do opoldne. Zakaj torej odlašaj priti, ko se te pokliče, ko veš, kakšno bo plačilo, ne veš pa za njega dan. Pazi, da s svojim odlašanjem ne izgubiš tega, kar ti obljublja Oče.

Kako dobro mi dene, Gospod, biti združen s teboj. Hočem ti služiti s čistim srcem, hočem ti služiti tudi zaradi dobrin, ki mi jih daješ. Ničesar se tako ne bojim kot da mi ti vzameš samega sebe. Vzemi mi vse, kar hočeš, ne vzemi mi pa sebe. Tvoja dediščina sem, ti pa si moja. Jaz delam zate, ti pa mene obdeluješ. Ne ponižuješ se, ko me obdeluješ. Jaz delam in s svojim delom častim tebe, ki si moj Bog, ti me pa obdeluješ kot svoje polje, kar v resnici sem.

Ti si rekel: *Jaz sem trta, vi mladike in moj Oče je vinogradnik.* Ti me torej obdeluješ in če prinesem sad, mi pripravljaj žitnico. Če pa ob roki tako vzvišenega vinogradnika ostanem neploden in če bi namesto žita obrodil osat, ne maram niti misliti, kaj se bo zgodilo. Raje končam z bolj tolažilno mislijo.

MATI TEREZIJA IZ KALKUTE

Veselje darovanja samega sebe

Prevaja Metka MIZERIT

UVOD

Vsega, kar je v tej knjigi in je podpisano z njenim imenom, ni napisala mati Terezija za to knjigo. Pravzaprav za to knjigo ni napisala ničesar. Pač pa je vse to napisala ali povedala svojim sestram v privatnih razgovorih, sodelavcem pri javnih nastopih, časnikarjem na tiskovnih konferencah. Njeni sodelavci so zapisali razgovore z materjo Terezijo in jih poleg njenih zapiskov izdali v knjigi.

Mati Terezija ni bila pisateljica. Bila je oseba, ki je živela za uboge in se izživljala za najubožnejše med ubogimi v Kristusu. Že za časa svojega življenja je bila med najbolj znanimi osebami na svetu. Dobila je mednarodne nagrade, med njimi Nobelovo nagrado za mir. Vse je sprejela, ne v svojo čast, ampak v prid svojih revežev.

Da je sedaj, po njeni smrti, ne bi pozabili, bomo objavljali njene misli.

KRUH ŽIVLJENJA

Pred 750 leti je sveti Frančišek Asiški sestavil molitev zase in za tiste, ki jih je naučil ljubiti Boga.

*Gospod naredi iz mene orodje miru;
kjer je sovraštvo, naj prinesem ljubezen,*

*kjer je žalitev, naj nosim odpuščanje,
kjer je nesloga, naj vnašam slogo,
kjer je dvom, naj prinašam vero,
kjer je zmota, naj prinašam resnico,
kjer je obup, naj prihajam z upanjem,
kjer je žalost, naj prinesem veselje,
kjer je tema, naj postavim luč.*

Gospod, daj da bom bolj tolažil, kot iskal tolažbe,

*bolj razumeval, kot iskal razumevanje,
bolj ljubil, kot pričakoval ljubezni.*

Bog je svet tako ljubil, da mu je dal svojega Sina.

Jezus nam je postal enak v vsem, razen v grehu. Naročil nam je: „Ljubite se med seboj, kakor sem jaz vas ljubil.“

Kaj je storil Jezus iz ljubezni do nas? Spremenil se je v kruh in vino, da je naša hrana za večno življenje. Postal je majhen in slaboten, da bi nasitil našo lakoto po Bogu.

Zato je vzel kruh, najbolj preprosto hrano, da ga celo vsak otrok sprejme in razume, ga spremenil v svoje telo in rekel: „Če ne boste jedli mojega mesa in pili moje krvi, ne boste imeli življenja.“ Potrebujemo Kristusovo telo, da ljubimo Očeta, da se ljubimo med seboj.

Dobrota Kristusove ljubezni čuti lakoto

po vaši ljubezni, po moji ljubezni. Kristus je hotel nasititi lakoto po naši ljubezni in je postal lačen, nag, obupan, da ga moremo vi in jaz videti, se ga dotakniti, mu služiti.

Zato vam pravim, da jaz in moje sestre in bratje, misijonarji ljubezni, nismo socialni delavci: smo kontemplativni red v svetu. Naše življenje je posvečeno Evharistiji. Kristusu pod podobo kruha in vina in mi mu služimo v ubogih.

Da bi nam pomagal zaslužiti si nebesa, nam je Kristus postavil pogoj, da nas bo ob smrtni uri sodil po tem, kaj smo naredili za reveže.

Kristus je rekel: *Lačen sem bil in ste mi dali jesti.* Lačen sem bil, ne samo kruha; predvsem razumevajoče ljubezni, biti ljubljen, biti spoznan, biti nekdo za nekoga. Bil sem nag, ne samo brez obleke, predvsem brez človeškega dostojanstva, brez spoštovanja zaradi krivic, ki jih trpijo revni, samo zato, ker so revni.

Bil sem obupan; ne samo ker nisem imel stanovanja, obup vseh jetnikov sem vzel nase, vseh, ki niso zadeleni, vseh, ki niso ljubljani; vseh, ki hodijo po življenjski poti in nimajo ničesar.

Jim gremo mi naproti?

Jih poznamo?

Jih skušamo odkriti?

RADODARNOST UBOGIH

Reveži ne potrebujejo našega usmiljenja, našega pomilovanja.

Reveži potrebujejo našo pomoč, našo oskrbo, našo postrežbo. Oni nam dajo več kot jim moremo dati mi.

Spominjam se težkih dni, ki smo jih preživljali, ko so milijoni beguncev bežali proti Indiji. Prosila sem indijsko vlado, naj dovoli, da bi nam tuji redovniki prišli pomagat.

Res so se odzvali in kakih šest mesecev so živeli med nami. Delili so ljubezen, nežnost, oskrbo in stregli vsem, ki so jih potrebovali. Ko so odšli, so rekli, da so prejeli več kot so oni mogli dati.

Včasih smo, kakor veste, delale tudi ponoči. Hodile smo po cestah v Kalkuti in vsako noč pobrale štiri ali pet oseb in jih prenesle v našo hišo za umirajoče. Neko noč smo pobrale starko, ki je umirala. Rekla sem sestram: „Sama bom poskrbela za njo.“ Ko sem jo položila na posteljo, me je prijela za roko; na njenem obrazu se je pojavil smehljaj. Izgovorila je samo eno besedo: „Hvala.“ V tistem trenutku je izdihnila.

Dala mi je veliko več, kot sem ji jaz mogla dati. Dala mi je svojo hvaležno ljubezen. Za trenutek sem jo pogledala in se vprašala: „Kaj bi storila jaz na njenem mestu?“ Kričala bi: „Lačna sem, zebe me! Umiram!“ Ona je bila v svoji majhnosti največja; tako veličastna v zadnji uri. Ubogi

so čudoviti; nikdar ne bom nehala ponavljati tega.

DVE PORCIJI RIŽA

V Kalkuti je primanjkovalo sladkorja. Majhen otrok, indijski deček štirih let je prišel s svojimi starši. Prinesli so škatlico sladkorja. Ko so mi jo izročili, je malček rekel: „Tri dni ne bom pil sladke kave. Daj sladkor svojim otrokom.“

Tisti deček je ljubil z ljubeznijo odraslega. Odrekel se je nečemu, kar je bilo njegovo. Iz Združenih držav Amerike je prišel k nam mlad mož in nam povedal, da je v bližini indijska družina z osmimi otroki, ki že več dni nima hrane. Vzela sem malo riža in odšla k njim na pomoč. Videla sem otroške obraze in oči so se jim svetile od lakote.

Mati je vzela riž iz mojih rok in ga razdelila na dva enaka dela ter odšla z eno porcijo riža. Ko se je vrnila, sem jo vprašala: „Kam si šla? Kaj si naredila?“ Odgovorila mi je: „Tudi oni so lačni.“

V soseščini je bila muslimanska družina z enakim številom otrok. Žena je vedela,

da tudi oni že več dni niso jedli. Naredila je to, kar dela Jezus: Razlomil je kruh in ga dal. Ona je delila svojo ljubezen, delila kruh s sosedi.

Ne morem popisati izraza obrazov tistih otrok. Ko sem prišla, sem vedela, da trpijo, da so lačni. Ko sem odšla, so se njihove oči svetile od veselja, ker so mati in otroci delili svojo ljubezen z drugimi. Kar me je ob tisti priložnosti najbolj pretreslo, je bilo to, da je žena „vedela“.

Poznamo naše reveže? Poznamo ubožce v naši hiši?

Morda njihova lakota ni po kosu kruha. Možno je, da naši otroci, mož, žena niso lačni, niso goli, obupani; vendar ste prepričani, da ni kdo v vaši bližini, ki se včasih počuti nezaželen, ki potrebuje ljubezni?

Kje je vaša stara mati ali stari oče? Kje so?

Nekoč sem obiskala neko hišo v Angliji. Naše sestre so delale tam. Ne spominjam se, da bi kdaj videla lepši dom za ostarele; vse je bilo urejeno in najboljšje.

Vendar starčki niso bili videti srečni. Na nobenem obrazu nisem zasledila smehljaja. Vsi tisti starčki so gledali proti vratom. Vprašala sem sestro: „Zakaj so takšni?

Zakaj se nič ne smehljajo?“ Sestra mi je odgovorila: „Vedno so taki. Pričakujejo, da bi jih kdo prišel obiskat. Samota jih razjeda; dan za dnem gledajo tako, nihče jih ne obiše.“ Zapuščenost je velika revščina.

Neko noč smo hodile po ulicah. V Londonu delajo sestre tudi ponoči. Srečale smo mladega fanta; imel je dolge, negovane lase. Bil je sam, sedel je zamišljen.

Rekla sem mu: „Ob tem času ne bi smel biti tukaj. Moral bi biti doma pri starših; to ni prostor zate ob tej mrzli nočni uri.“ Pogledal me je in mi rekel: „Moja mati me ne mara, ker imam dolge lase.“ Zamislila sem se. Morda njegovo mamo skrbi lakota v Indiji ali Afriki ali v tretjem svetu. Morda bi želela nasititi vse, samo svojega sina ne. Ne ve, da so lačni v njeni lastni hiši, da ona sama povzroča to lakoto po ljubezni.

Prav zaradi tega se spominjam: „Poznamo naše uboge? Vemo, kako ubogi smo mi sami?“

Dežela, ki ubija življenje nerojenega otroka, ki je bil ustvarjen za ljubezen, ki je bil ustvarjen po božji podobi, ne zato da bi uničili njegovo življenje samo zaradi sebičnosti tistih, ki se bojijo, da ne bi mogli nahraniti še enega otroka, da ne bi mogli vzgojiti še enega in se zato odločijo, da mora otrok umreti; to je velika revščina.

ZGODILO SE JE V SLOVENIJI Letopis Cerkve na Slovenskem (obletnice)

50 let: 1.2.1952: Prepoved verouka v šoli. Verouk je bil do takrat vedno po končanem pouku. Odslej so smeli v cerkvah poučevati verouk samo tisti duhovniki, ki so prej imeli dovoljenje za poučevanje v šoli. Izdajati dovoljenja za pouk verouka si je pridržala svetna oblast.

40 let: 3.3.1962: Škofija Ljubljana je povišana v nadškofijo, škof Anton Vovk postane nadškof.

LURŠKA MATI BOŽJA

11. februar

Tisto, kar je Bog hotel človeku povedati o sebi in o odrešenju človeštva, imenujemo razodetje. Ločimo javno in zasebno ali posebno razodetje. Javno je tisto, ki je obvezno za vso Cerkev in prek nje za vse človeštvo vseh časov. To je doseglo višek v Jezusu Kristusu, končalo pa se je s smrtjo zadnjega apostola. Vsa poznejša razodetja, katerih pristnost je dokazana, pa niso namenjena vsej Cerkvi, pač pa blagru Cerkve v določenih zgodovinskih okoliščinah, imenujemo zasebna. Osebe, ki so takega razodetja deležne, so ga dolžne sprejeti, če so o njegovem dejstvu prepričane z živo vero, drugi pa ravnajo pametno, če ga sprejmejo, potem ko ga je Cerkev potrdila. Med taka zasebna razodetja spadajo tudi prikazovanja Matere božje pastirci Bernardki Soubirous v Lurdu leta 1858.

Cerkev jih je potrdila in na današnji dan, na obletnico prvega prikazanja, obhaja spomin lurške Matere božje. 11. februarja 1858 je šla štirinajstletna Bernardka s sestro in sosedo nabirat drva k rečici Gave. Bernardka je zaostala, ko si je sezula nogavice, da bi prebredla vodo. Bila je pred votlino in v njej je zagledala čudovito lepo gospo v

belem, ki jo je smehljaje povabila naprej in skupaj sta molili rožni venec. Prijateljici nista nič videli. Čez tri dni je Bernardka z nekaj dekleti spet šla k votlini in gospa, ki se ji je spet prikazala, je z njo govorila v lurškem narečju, ki je mešanica španščine in francoščine. Rekla ji je, naj prihaja naslednjih petnajst dni vsak dan k votlini. Doma so ji strogo branili, tudi mestne oblasti so ji hotele preprečiti prihod k votlini. „Obljubila sem Gospel!“ je dejala Bernardka in prihajala vsak dan. Zbiralo se je vedno več pobožnih gledalcev in radovednežev. Pri prikazanju 24. februarja je gospa naročila Bernardki: „Pokora! Molite za spreobrnjenje grešnikov!“ Naslednji dan ji je velela, naj gre pit vodo iz majhne lužice blizu votline. Ker vode ni mogla zajeti, je začela kopati z rokami in iz zemlje je privrel studenec; ki teče še danes in ob katerem so že mnogi bolniki dobili zdravje, ko so se v tej vodi, speljani v kopeli, umili.

Ko je 2. marca Gospa naročila Bernardki, naj duhovnikom sporoči, da nad votlino sezidajo kapelo in naj ljudje tja romajo v procesiji, si je nakopala jezo domačega župnika. Ta je postavil pogoj: zidali bomo, če Gospa pove svoje

ime in če stori, da vzcveti rožni grm pod votlino. Drugega pogoja ni izpolnila, svoje ime pa je povedala med prikazanjem 25. marca. Dejala je: „Brezmadežno spočetje sem!“ Tako je potrdila versko resnico, ki jo je štiri leta prej, leta 1854, razglasil papež Pij IX. Sledili sta še dve prikazani: 7. aprila in 16. julija.

Štiri leta kasneje je Cerkev po natančni in strogi preiskavi potrdila nadnaravni značaj teh prikazovanj. Takrat je bila Bernardka varovanka redovnic v Lurdu. Leta 1866 se je udeležila posvetitve oltarjev v spodnji cerkvi nad votlino, potem pa je odšla v samostan usmiljenk v Nevers v osrednji Franciji, kjer je z ljubeznijo stregla bolnikom vse do svoje smrti 16. aprila 1879. Leta 1933 je bila razglašena za svetnico. Lurd je že skoraj sto štirideset let kraj molitve in milosti, ki ga vsako leto obiše na milijone romarjev.

Kratke novice

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je imenoval msgr. dr. Ivana Jurkoviča za naslovnega nadškofa krbavskega in apostolskega nuncija v Belorusiji. Msgr. Jurkovič je bil rojen v Banjaloki pri Kočevju l. 1952 in bil posvečen v duhovnika 1977. Diplomatsko službo je opravljal na nunciaturah v Južni Koreji, Kolumbiji in Rusiji ter na vatikanskem državnem tajništvu. Škofovsko posvečenje je prejel 6. oktobra v ljubljanski stolnici. (*Ave Maria*)

MEDŽUGORJE — Slovenci so poleg Ircev in Libanoncev glede na število prebivalcev najštevilnejši narod, ki je v zadnjih dvajsetih letih obiskal Medžugorje. (*Mladika*)

PRAVOPIS — Novi Slovenski pravopis, ki je pravkar izšel, obsega 300 strani pravil, ki jim sledi 1.500 strani slovarja, ta pa obsega več kot 130.000 besed oziroma besednih zvez v 90 slovarskih sestavkih. (*Mladika*)

KALKUTA — Ob četrti obletnici smrti matere Terezije je 5. septembra 2001 več sto ljudi položilo cvetje na njen grob. Njena naslednica s. Nirmala je povedala, da so od smrti m. Terezije po vsem svetu ustanovili 78 novih centrov za pomoč ubogim. (*Ave Maria*)

SVETO PISMO — V knjigarnah Združenih držav se je po 11. septembru 2001 zelo povečala prodaja Svetega pisma. (*Mladika*)

LURD — BAZILIKA

MODEST, apostol Karantanije

31. marec

S tari Latinci so rekli: „*Nomen est omen*“, karpomeni: „*Ime je znamenje*“. S tem so hoteli povedati, da včasih že ime samo razodeva človeka. O svetniku, ki velja za apostola Slovencev v Karantaniji, je bolj malo zgodovinskih podatkov; tistih nekaj zanesljivih virov pa nam ga prikazuje kot blagega in milega moža. Njegovo ime Modest, najbrž redovniško, ne krstno — prihaja iz latinske besede „*modestus*“ in pomeni „dobrosrčen, blag, pošten“. Svoje ime je povsem opravičil.

Legendarni življenjepis, ki pani brez zgodovinske podlage, ne ve povedati, kje je bil Modest rojen in kdaj. Prosil je za sprejem v neki samostan na Zahodu. Sprejeli so ga, ker ga je priporočalo lepo obnašanje, bister razum in hrepenenje po krščanski popolnosti. Ni maral, da bi ga spraševali po rodu in imenu. Sprejel je ime Modest, ki so mu ga dali v samostanu. Bil je natančen v spolnjevanju redovnih pravil, ljubezljivo pozoren in pripravljen priskočiti na pomoč, kjer je bilo treba. Najljubša mu je bila samota, kjer se je potopil v molitev. Kadar je bil pri delu, je bil tam z vsem srcem. Raje je poslušal kakor

govoril, kadar je spregovoril, pa je pokazal nenavadno preudarnost in spoštljivost do vsega — njegovo govorjenje je bilo prav tako zbrano kot njegova molitev.

Pređen so mu v samostanu zaupali pomembnejše naloge, je prišel k njim na obisk sv. Virgil, opat in upravitelj škofije Salzburg, ki je prišel kot misijonar z Irskega. Redovnikom v Modestovem samostanu je pripovedoval o slovanskem ljudstvu, ki živi na jugovzhodni strani njegove škofije, v Karantaniji. To ljudstvo je dobro in plemenito, gostoljubno in pogumno, vdano petju in igri, kar razodeva, da mora biti dovezetno za evangeljsko oznanilo. Takrat so bili Karantanci že bavarski zavezniki v bojih zoper Obre, zato so bili dani zunanji pogoji za misijonsko delo. Virgil je iskal delavcev za božjo setev med Karantanci. Modest je bil takoj pripravljen iti v misijonsko šolo, najprej v samostan sv. Petra v Salzburgu, potem pa na otok Awa na Chiemskem jezeru. Tu je našel duhovnika Lupa, učitelja in botra kasnejših karantanskih knezov Gorazda in Hotimira.

To pripoved legende potrjujejo

zgodovinska dejstva. Virgil je prišel na Bavarsko okoli leta 745. Gorazd in Hotimir sta bila krščena na otoku Awa in tam se je Modest pripravljala za misijonsko delo v Karantaniji. Zgodovinar Fran Kos v *Gradivu* povzema zgodovinske dokumente: „Ko je preteklo nekoliko časa, odkar je nastopil med Slovenci vlado knez Hotimir, je ta prosil solnograškega škofa Virgila, da bi prišel obiskat njegovo ljudstvo in ga potrditi v veri. Tej želji Virgil ni mogel ustreči in je zato poslal med Slovence škofa Modesta za svojega namestnika.“ To je bilo leta 755, najkasneje 757. Modest je bil v Karantaniji pokrajinski ali korni škof z vsemi pooblastili in stalnim sedežem.

Prva cerkev je bila na Krnskem gradu, a je bila kmalu premajhna. S Krnskega gradu je bilo videti razvaline mesta Virunum, ki je bilo do prihoda Slovencev (ok. 590) sedež starokrščanske škofije. Tu je Modest s Hotimirovo pomočjo sezidal Marijino cerkev, predhodnico sedanje cerkve pri Gospe Sveti. Tam je imel Modest svoj škofijski sedež. Kasneje je postavil še dve večji cerkvi: eno pri Spittalu ob Dravi, drugo ob zgornji Muri. S svojo blago osebnostjo je močno pripomogel k širjenju krščanstva med karantanskimi Slovenci. Šele po njegovi smrti — okoli leta 763 — beremo o dveh poganskih uporih. Modest je umrl pri Gospe Sveti in tam je tudi pokopan. Je zavetnik Korotana, doma za slovenske visokošolce na Dunaju.

Kratke novice

SEDANJI PAPEŽ — Janez Pavel II. je rekel hrvaškemu frančiškemu p. Zovku (ta je študiral v Ljubljani in med njegovimi profesorji je bil dr. Rode), da bi bil že zdavnaj poromal v Medžugorje, ko ne bi bil papež. (*Mladika*)

LJUBLJANA — Sestre uršulinke pri cerkvi Sv. Trojice v Ljubljani so 30. septembra praznovala 300-letnico prihoda v Ljubljano. Slovesnost ob obletnici je vodil škof Jožef Kvas. (*Ave Maria*)

VIPAVA — V začetku šolskega leta 2001/02 je minilo deset let od ustanovitve Škofijske gimnazije Vipava, ki se je izoblikovala iz malega semenišča in Srednje verske šole. Pred desetimi leti je gimnazijo obiskovalo 23 dijakov, letos jih je vpisanih 258. Doslej se je na gimnaziji šolalo 464 dijakov, maturiralo pa jih je 162. (*Ave Maria*)

Slovenski knez Hotimir naroča sv. Modestu oznanjevanje blagovesti Slovincem karantanske države (l. 760 ali 767)

Skušnjavec in njegova taktika

Hanzi ROSENZOPF

Evangelij na prvo postno nedeljo nas popelje v puščavo, kjer se Jezus pripravlja na svoje poslanstvo kot Mesija in Odrašenik sveta. V samoti ga hudič skuša. Pri tem se sklicuje na Sveto pismo z namenom, da odvrne Jezusa od Božjega načrta. „Če si Božji Sin“, tako začena skušnjavec, čeprav dobro ve, da je Jezus Božji Sin. S to besedico „če“ želi vzbuditi dvom in omajati zaupanje. Skušnjavec pogosto uporablja to vznemirjajočo besedo, kaj pa, če ni Boga, če je Kristus samo človek, če ni vstajenja, če je Cerkev zgolj iznajdba človeka...

Ta besedica „če“ nam morda niti ni tako nesimpatična, ker nas varuje pred nujnimi konkretnimi posledicami. Osebnopričanje, da Bog obstaja, vključuje, da se ravnam po njegovih zapovedih in da se spreobrnem.

In kako bi dopolnili mnoge stavke z besedico „če“? Morda: potem bi bil končno svoboden; vsega bi se oprijel, kar mi svet ponuja; osredotočil bi se na zemeljsko srečo.

Sem prepričan, da bi bilo takšno življenje boljše in srečnejše? Kje bi našel oporo, tolažbo in upanje?

Jezus izkusi, da si zlo nadeva krinko dobrega. Jezus ve, kako zakrnelo in negotovo je življenje brez odločitve. Zato je dejal: Bogu samemu služiti! Ne preiskujaj Gospoda!

Postni čas nas vabi, da se spreobrnemo in se upiramo raznim skušnjavam. Zato prosim Boga:

„Ti, od tebe prihaja vse, kar je dobro. Imej oblast nad menoj, nad mojimi očmi, da bom gledal, kar je dobro; nad mojimi ušesi, da bom poslušal, kar je dobro; nad mojimi usti, da bom govoril, kar je dobro; nad mojimi čustvi, da bom čutil, kar je dobro; nad mojim srcem, da bom ljubil, kar je dobro, nad mojimi rokami, da bom delal, kar je dobro; nad mojimi nogami, da bom hodil po dobri poti.“ A. Rotzetter

Angel lahkotnosti

Anselm GRÜN

Papež Janez XXIII. je nekoč zapisal v svoj dnevnik: „Giovanni, ne imej se za tako važnega!“ On je imel na sebi nekaj od te lahkotnosti, ki bi te je rad naučil angel lahkotnosti. Vse ima svoj čas. Gotovo je dobro, če se res lotimo težkih problemov. V ta namen je potreben angel poguma. Toda prav pri osebnih problemih to dosledno lotevanje ni vedno prava rešitev. Kajti bolj ko se frontalno borimo proti svojim napakam, bolj bomo čutili njihovo nasprotno moč. In potem se moramo stalno ubadati z njimi. Tu bi nam dobro dela lahkotnost papeža Janeza XXIII. Prav ta papež, ki je laže jemal tudi svojo službo kot marsikateri njegovih predhodnikov, ki so se zgrudili pod bremenom svoje službe, je zmožni pogum, da skliče koncil in s tem pokaže poti za prihodnost.

Lahkotnost bi potrebovali prav v odnosu do samega sebe. Mnogi si ne morejo prav pomagati, ker ravnajo s seboj tako živinsko resno. Ne morejo si odpustiti, če imajo še napake, ki jih človek v njihovi starosti pravzaprav naj ne bi več imel. Torej se dosledno lotijo tega, da bi te napake iztrebili. Toda bolj ko se proti napakam borijo, bolj se oglašajo. In že kmalu zgubijo takšni resni bojevniki potem potrpljenje s seboj. Ali bodo še strožji v odnosu do samega sebe, ali pa se bodo odpovedali boju. Angel lahkotnosti bi nas rad naučil drugačnega ravnanja. Ne zadovoljimo se kar s svojimi napakami. Toda borimo se s humorjem. Ne vzamemo tako tragično, če smo spet odpovedali. Lahkotnost ne pomeni lahkomiselnosti ali malomarnosti, marveč temelji na globokem zaupanju, da smo v dobri Božji roki in da on skrbi za nas.

Angel lahkotnosti bi nas rad popeljal tudi v novo svobodo v naših medsebojnih odnosih. Sicer si življenje umetno otežujemo. Vsaka mati, ki vzgaja otroka, ve tudi, da nič ne pomaga, če se stalno jezi nad napakami svojih otrok. Otroci, ki doživijo to lahkotnost staršev, bodo imeli več zaupanja v življenje kot drugi, pri katerih starši vzamejo vse tako resno, pri katerih starši razumejo vzgojo otrok

kakor kakšno doktorsko disertacijo, ki jo morajo opraviti kar se da dovršeno. Kdor hoče perfektno vzgajati, ta doseže praviloma nasprotno. Lahkotnost prihaja tudi tukaj iz zaupanja, da otroci niso samo moji otroci, da v svojem razvoju niso odvisni samo od moje vzgoje, temveč da so v Božji roki, da Bog za vsakega otroka pošilja svojega angela, ki zanj skrbi.

Če opazujemo angele ali putte baročnega časa, potem čutimo nekaj od lahkotnosti, ki jo izžarevajo. Življenje ne jemljejo tako resno kakor mi. Za marsikaj se ne zmenijo, v kar se mi zagrizemo, kar bi mi radi na vsak način rešili. Umetniki so nekoliko razumeli to lahkotnost angelov, ko so jih slikali ali mladostne ali celo kot otroke, igrive, notranje svobodne in ve-sele. Med temi mnogimi angeli je tudi angel lahkotnosti, ki nam je dodeljen, da bi nam odvezel težo našega življenja in nam posredoval lahkotnost bivanja.

Kratke novice

LJUBLJANA — Tri slovenske parlamentarne stranke, vladna SLS-SKD ter opozicijski SDS in NSi, so 27. septembra dobile status opazovalk pri Evropski ljudski stranki (EPP), ki je z 232 poslanci največja politična skupina v 626-članskem Evropskem parlamentu. (*Ave Maria*)

OSLO — Papež Janez Pavel II. tudi letos ne bo dobil Nobelove nagrade za mir, čeprav je njegovo ime vsako leto ne seznamu kandidatov. Vzrok je povedal član komisije za podeljevanje nagrad, luteranski škof Gunnar Staalseth iz Osla: zato, ker katoliška Cerkev nasprotuje uporabi kondomov v boju proti aidsu. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — Kaj so naredili slovenski komunisti za osamosvojitve Slovenije, je ob dnevu državnosti 2001 povedal takratni predsednik skupščine republike Slovenije dr. France Bučar, ki je dejal, da nikdar niti pomislili niso na to, da bi odšli iz Jugoslavije. (*Ave Maria*).

„VSE V VEČJO BOŽJO SLAVO“

Cerkev sv. Ignacija Lojolskega

Metka MIZERIT

Na križišču ulic Bolivar in Alsina stoji najstarejša cerkev v Buenos Airesu, posvečena sv. Ignaciju Lojolskemu; je najlepši primer baročne arhitekture, ki so jo prinesli jezuiti v Južno Ameriko.

ZGODOVINSKI VIDIK

Dejstvo, da so bile leta 1609 v Buenos Airesu že štiri redovne družbe, in sicer frančiškani, dominikanci, mercedarci in jezuiti, je dakaz, da je bil med glavnimi nameni odkritja in naselitve novega kontinenta tudi pokristjanjenje prvotnih prebivalcev. Gotovo je bila Družba Jezusova red, ki je v tem smislu največ naredil za Indijance. Jezuiti so opravljali predvsem evangelizacijo nove celine; bili pa so tudi zgodovinarji, matematiki, arhitekti, kiparji, glasbeniki in učitelji. S svojim delom so dali tedanjemu času in krajem poseben kulturni in prosvetlenski pečat.

Leta 1568 je prišla v Peru prva jezuitska odprava z namenom, da bi pokristjanili domačine. Iz Lime so širili svoje delovanje proti jugu. Leta 1585 so prišli v Santiago del Estero, dve leti kasneje v Cordobo; leta 1608 so bili v Buenos Airesu.

Manuel de Farias je Družbi Jezusovi podaril zemljišče med današnjimi ulicami Rivadavia, Hipolito Yrigoyen, Defensa in Balcarce. Tu so jezuiti sezidali kapelico, ki je bila posvečena Naši Gospe iz Loreta, stanovanjske prostore in šolo. Ko je iz Španije prišla novica, da je bil Ignacij Lojolski prištet k blaženim, so to imenovanje jezuiti v Buenos Airesu zelo slovesno praznovali. Skromna kapelica je tedaj dobila kot zavetnika sv. Ignacija Lojolskega.

Leta 1659 je hotel guverner mesto vojaško utrditi, ker je bilo v stalni nevarnosti zaradi angleških in holandskih morskih roparjev. Jezuiti so se morali umakniti, češ da ima njihovo zemljišče strateški položaj. 25. avgusta 1662 so se

preselili na prostor, ki ga je Družbi Jezusovi s testamentom podarila Isabel de Carvajal in je bil med sedanjimi ulicami Bolivar, Moreno, Peru in Alsina. Tu so začeli zidati cerkev sv. Ignacija Lojolskega, hišo za redovnike, šolo in zavod za študente. Cerkev je bila dokončana leta 1675, kar priča plošča, ki so jo kasneje našli. Vse zgradbe so bile zidane iz opeke, posušene na soncu. Zaradi vlažnega podnebja in slabega gradbenega materiala se je cerkev kmalu začela rušiti, zato so sklenili, da bodo sezidali novo. Leta 1690 so zgradili stolp in pročelje na temeljih kamnov, ki so jih pripeljali z otoka Martin García. Takrat so že imeli na vrtu svojega zavoda opekarno in peči za izdelovanje opeke. Novo cerkev so začeli zidati leta 1712; načrte je naredil jezuit inženir Juan Kraus, po rodu Čeh. Ko je umrl, je njegovo delo nadaljeval Juan Wolff, nemškega

rodu. Njemu je sledil ali pa mu je pomagal Andres Bianchi, ki je bil arhitekt. V zapisnikih je tudi Juan Bautista Primoli in končno Pablo Weger, ki je bil izveden v kovaški obrti. Pri vseh zidarskih in drugih delih so bili zaposleni tudi Indijanci, ki so jih pripeljali v Buenos Aires iz jezuitskih redukcij v notranjosti dežele.

Cerkev je bila dokončana; posvetil jo je 7. oktobra 1734 paraguajski škof redovnik Jose Palos, ki je tedaj kot begunec živel v Buenos Airesu.

Poleg cerkve so imeli jezuiti šolo, gojili znanost in umetnost; sploh so prosvetlensko vplivali na mesto tako, da se je njihovo bivališče z okolico imenovalo „Manzana de las Luces“ - okraj luči; ime se je ohranilo do danes.

Zaradi političnih spletek je španski kralj Karel III. leta 1767 izdal ukaz, po katerem je izgnal jezuite iz vseh dežel, ki so bile pod njegovo oblastjo. Redovniki, ki so bili v Tucumanu, Guayra in na področju Río de la Plata, so imeli šole, cerkve, posestva in redukcije. Vse so morali zapustiti; dvesto let njihovega dela na novi celini je bilo kmalu uničeno.

Cerkev sv. Ignacija v Buenos Airesu je bila zaprta. Po treh letih jo je guverner Juan Jose Vértiz dal odpreti. Jezuitska cerkev je od takrat pripadala škofiji. Ko so leta 1775 popravljali stolnico, so škofijski sedež in cerkveno upravo prenesli v cerkev sv. Ignacija Lojolskega, dokler ni bila zgrajena današnja stolnica. Mnogo važnih dogodkov se je vrstilo v tej cerkvi, med njimi ustanovitev Univerze Buenos Aires leta 1821.

Leta 1955 je tudi cerkev sv. Ignacija postala žrtev podivjane tolpe, ki je požigala svetišča. Zgorelo je več umetniških del, kipov in podob.

CERKEV SV. IGNACIJA DANES

Odpravila sem se na ogled tega najstarejšega svetišča v Buenos Airesu. Moram priznati, da cerkve nisem poznala.

Pročelje so obnavljali v raznih dobah, po različnih načrtih, vendar je v osnovni razgiban barok, privlačen in bogat z izrazitim nemškim vplivom. Dva stolpa skladno oklepata pročelje, ki je s tremi loki odprto v obokano

predverje. V starejšem, levem stolpu so trije zvonovi; največji je najstarejši; ulil ga je Francisco Naso leta 1766. Manjša sta sestavljena iz štirih kvadratnih delov, peti je osmerokotnik, kronan z malo kupulo, pokrito z mozaiki. Na vrhu je križ iz litega železa. Desni stolp je dozidal inženir Felipe Senillosa sredi 19. stoletja; ima v spodnjem delu slepo okno, na zgornjem pa je ura, ki so jo prinesli iz Londona in je bila prvotno na stari mestni hiši (Cabil-do).

Tudi notranjost cerkve je pozidana v baročnem slogu. Ostala je skoraj popolnoma enaka, kot je bila leta 1734. Je enoladijski prostor s petimi stranskimi kapelami na vsaki strani. Od glavne ladje jih ločijo mogočni stebri, ki prehajajo v obok. Nad kapelami je visoka galerija z balkoni; ograja je umetno kovaško delo iz litega železa. Svetloba prihaja skozi okna galerije; zaradi tega je cerkev mračna.

Stebra pred prezbitერიem se podaljšujeta v križni obok s kupulo. V cerkvi je tudi lesena prižnica, umetniško izdelana v 18. stol. Nad vhodno vežo je kor z orglami.

Notranja strogost in resnost prostora, gladki stebri in oboki, so pravo nasprotje prekrasnih baročnih oltarjev, ki v bogatih

ornamentih prehajajo v takrat nastopajoči rokoko. Glavni oltar je izdelal rezbar Isidro Lorea v letih 1757 — 1767; je lesen, obložen z zlatimi ploščicami. V oltarju je kip Srca Jezusovega; nad njim je kapelica Device iz Monserrata, pod njim pa Praški Jezušček. Poleg je kip sv. Ignacija Lojolskega, ustanovitelja Družbe Jezusove in Frančiškera Ksaverija, velikega misijonarja Kitajske.

Ogledala sem si še stranske kapelice in oltarje v njih. Prvi od vhoda na desno je Kalvarija; Kristus na križu, ob njem Mati božja in Marija Magdalena. Na drugem oltarju je kip sv. Rite, v naslednjem pa je sv. Rok. Sledi kapelica Brezmadežne; na oltarju je še kip sv. Ane in Marije deklince. Nato sta oltarja sv. Alojzija in sv. Jožefa. Ob prezbitერიju glavnega oltarja je Marija Snežna, ki so jo jezuiti prinesli iz prvotne cerkvice in je druga zavetnica mesta Buenos Aires. Po levi strani od glavnega oltarja proti izhodu je najprej oltar Žalostne Matere božje. V naslednji kapelici je sv. Jakob apostol; sedi na stolu, v rokah drži list Evangelija. Kip je umetnina; iz lesa ga je idelal José Ferreiro leta 1785. Potem sledi kapelica z nadangelom Mihaelom. „Sv. Juda Tadej — zavetnik za delo in nepremagljive težave“, berem na ploščici pod naslednjim kipom. Zapisujem imena

in podatke.

„Dajte mi nekaj denarja, lačen sem“, zaslišim glas za seboj. Zdrznem se, še pred kratkim sem bila sama v cerkvi. Mlad fant bledega obraza strmi vame. Dam mu nekaj drobiža, pogleda ga in odide brez besed. „O sveti Juda Tadej, preskrbi mu delo“, še zaprosim svetnika. Pomaknem se v naslednjo kapelico, kjer je v oltarju sv. Terezija Avilska, prenoviteljica karmeličanskega reda. V zadnji kapelici je Naša Gospa iz Covadongue; častijo jo Španci iz province Asturias.

Z ogledovanjem cerkve sem pri kraju. Pozdravim še Jezusa v Najsvetejšem zakramentu in odidem na cesto s svetlo zavestjo, da Bog prebiva med nami.

„Una monedita, por amor de Dios“, zaprosi ženska, ki sedi na cerkvenem stopnišču. Iz sveta lepote in umetnosti me je njen glas postavil v resnično življenje. Buenos Aires utripa v poletni vročini in se krči v vsestranski krizi.

NAMENI APOSTOLATA MOLITVE

ZA FEBRUAR

Katoliške bolnišnice — branilke življenja in človekovega dostojanstva

Splošni: Da bi bile katoliške bolnišnice svetel zgled v boju proti bolezni in kraj posebnega pomena za oznanjevanje evangelija življenja in spoštovanja človeške osebe.

Misijonski: Da bi se ob vztrajnem prizadevanju krščanskih občestev v Kambodži in Laosu večalo zanimanje za duhovniške in redovniške poklice.

Slovenski: Da bi se vsi, ki oblikujejo slovensko kulturo, zavedali, da je religija nepogrešljivi dejavnik vsake kulture.

ZA MAREC

Socialna dejavnost naj odraža evangelij ljubezni

Splošni: Za cerkvene organizacije in skupine, ki se ukvarjajo s socialno dejavnostjo, da bi odločno in dosledno pričevale za evangelij ljubezni.

Misijonski: Da bi ljudstva afriške celine odprtih src sprejemale evangeljsko sporočilo resnice in ljubezni in si prizadevala za spravo in solidarnost.

Slovenski: Da bi v naših župnijah zaživele molitvene, svetopisemske, mladinske, zakonske in druge skupine ter bi po svojih članih pričale za Jezusovo navzočnost med nami.

Notranjčina cerkve sv. Ignacija Lojolskega v Buenos Airesu

LETNO POROČILO

združenja AKAMASOA — 2001

Dragi prijatelji!

Spet se bliža konec leta. Zato želimo deliti z vami veselje in skrbi, ki so se tudi v tem letu prepletale pri našem delu. Letos mineva 12 let, odkar smo začeli z delom. Težke razmere, v katerih so se znašli mnogi ljudje v Tananarive, so nas prisilile, da smo začeli s konkretnim delom. Veliko stvari se je zgodilo v teh letih. Koliko potov in koliko zgodb človeške stiske smo že slišali. Čeprav se, hvala Bogu, čuti sprememba, naše delo s tem seveda ni končano. Nasprotno, dela je vsak dan več. Problemov revščine, ki imajo tako globoke korenine in so takšnih razsežnosti, ni mogoče rešiti v kratkem času.

Ta množica ljudi (17 tisoč), ki živi pod okriljem Akamasoe, še ni povsem avtonomna. Mnogi so na dobri poti, da to uresničijo. So pa tudi takšni, ki jim misli uhajajo nazaj. Beda, v kateri so živeli prej, jim je vtisnila pečat, navade, iz katerih se težko izvlečejo. Človek, ki je živel na smetišču, na cesti, brez upanja na boljši jutri, se je prepustil misli, da je pač to njegova usoda. Zato se je predal je pač to njegova usoda. Zato se je predal pijači ali drugim mamilom, da je tako lažje pozabil na krutost vsakdanjega življenja. In v teh novih razmerah se sedaj težko privaja na določeno disciplino in na trdo delo, ki mu edina zagotavlja izhod iz bede.

Delo integracije teh množic je brez dvoma zahtevno, je dolgotrajen proces. Poleg tega pa prihajajo še novi ljudje trkat na vrata Akamasoe. In kako je človeku težko, če ne more vsem ustreči in jim pomagati.

Dejansko je Madagaskar danes med najbolj revnimi državami na svetu. To se sicer čudno sliši, če pomislimo, da je po površini zelo velik (587 tisoč km²) in sorazmerno redko naseljen (25 ljudi na 1 km²). Ima kar nekaj naravnih bogastev, če bi le-ta bila pametno izkoriščena. Zato se mnogi vprašujejo, kaj je pravzaprav vzrok tako klavnemu stanju.

Eden od vzrokov je gotovo slaba gospodarska politika. Po drugi strani pa je tudi res, da je svetovna ekonomija tako nasilna, da dežele v razvoju težko pridejo do besede. Bogate dežele določajo cene pridelkom, ki jih imajo revne

za na trg. Ena od ovir pa je tudi mentaliteta ljudi. Manjka jim namreč iniciativ; premalo se čutijo odgovorne drug za drugega.

Tisti, ki so na oblasti, nimajo lahkega dela. In če je med njimi veliko korupcije, preveč klečeplazenja, potem smo tam, kjer se je dežela znašla danes. Akutni problemi, ki bi jih bilo treba rešiti čimprej, se grmadijo. Nihče pa nima volje, da bi se jih lotil reševati s prave strani.

Nekaj upanja dajejo predsedniške volitve, ki so bile v nedeljo, 16. decembra. V tej predvolilni kampanji šest kandidatov obljublja boj proti revščini. Kako želim, da bi to upanje ne bilo prazno. Tudi naše humanitarno združenje hoče prispevati svoj delež v tem boju ter nadaljevati z delom, se pravi, stati ljudem ob strani, jim prisluhniti, jim pomagati pri vzgoji.

Z dosledno uporabo sredstev za tis-

to, za kar so bila namenjena, si je Akamasoa pridobila zaupanje darovalcev in dobrotnikov. To si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Tako bo, upamo, mnogim vrnjeno njihovo človeško dostojanstvo.

Naj vam sedaj na kratko povem, v koliki meri smo uresničili dane obljube in kaj nas čaka še za naprej:

1. Zgradili smo 82 stanovanj za naše ljudi. V njih se sedaj počutijo bolj domače. Tako bo, upamo, tudi njihovo družinsko življenje bolj normalno. Prav sedaj je v gradnji 20 novih hiš v okviru projekta „Koroška vas“ (vsega skupaj je v načrtu 50 novih hiš). To je projekt rojakov na Koroškem. Vsaka hiša stane 25 tisoč FF. Da ne bi mislili, da je ljudem to kar podarjeno, je bil narejen ta-le dogovor: družina se obveže, da bo vsako leto vrnila simbolično vsoto in s tem prispevala svoj delež za njihov novi dom. Od vsake družine pa zavisi, kako bo skrbela, da bo njihov novi dom prijeten in lepo oskrbovan.

2. Zaradi vedno večjega števila otrok, je bilo treba razširiti prostore. To nam je uspelo v vaseh: Bemasoandro in Antolojanaharz. V Safata smo zgradili za

Tojoniana (na njegovi desni) in Félena ob misijonarju Opeki. „Tojoniano sem prvič videl na smetišču, ko je bila stara 9 let in pol,“ je povedal misijonar. „Bila je s sestrico, mama je bila nekaj metrov stran, oče in starejša sestra. Tak otrok v takem smetišču! Tista slika mi je ostala v spominu za vse življenje!“

tamkajšnje vasi 4 šole. V Vangaindranu in okolici pa sta v gradnji dve novi šoli. Tudi 20 novih učiteljev smo angažirali.

3. Za zdravstveno oskrbo prebivalstva je bila letos zgrajena porodnišnica v Safata.

4. Izboljšana je bila tudi druga infrastruktura: vodovod, elektrika, ceste; povečali smo športno dvorano v Mananenasoa, ki ob nedeljah služi kot bogoslužni prostor. Šola v Andralanitra je dobila nove sanitarne prostore (WC s tuši).

5. Letos smo imeli v okviru Akamasoe prvega maturanta. Teh bo vsako leto več, s tem pa bodo tudi nove skrbi, ker bo treba mladim pomagati, da lahko nadaljujejo s študijem in se tako pripravijo na življenje.

Bilo je tudi nekaj manj veselih dogodkov. Trije požari so uničili 25 (lesenih) hiš. Čeprav so bila to skromna stanovanja, je to za združenje vseeno velika izguba in dodatno breme, saj je bilo treba prizadetim družinam priskrbeti začasno stanovanje in vse ostalo, kar rabijo za življenje. V požaru so namreč izgubili še tisto malo, kar so imeli. Do požarov pa navadno pride zaradi premajhnih prostorov, kjer živijo, in premajhne pazljivosti ljudi samih; včasih pa so lahko vzrok vremenske razmere.

Še vedno se najdejo nepridipravi in tatovi, ki izkoristijo vsako priložnost, da pridejo na lahek način do denarja. Tako so nekajkrat oškodovali več centrov Akamasoe. Breme vsega tega pa je spet na ramah združenja.

Mladina je še naprej naša prva skrb. Na njih želimo graditi bodočnost, saj so le mladi upanje za narod in Cerkev. Seveda pa je mladina zelo izpostavljena raznim vplivom in zelo ranljiva. Vsak veter jih lahko odnese s seboj. Zato si Akamasoa prizadeva preko raznih srečanj: duhovnih, kulturnih in športnih ter jim stoji ob strani, da bi se tako lažje pripravili na izzive, ki jih v življenju še čakajo.

Jezus pravi, da bomo imeli uboge vedno med seboj. S tem pa ni rečeno, da smemo mi mirno spat. Nasprotno je to velik izziv za nas. Poklicani smo, da storimo vse, kar je v naši moči, da bi bilo bede in revščine na svetu čim manj.

Namen združenja Akamasoa je tudi: zbuditi med temi mladimi takšne, ki bi bili pripravljene dati življenje in vse svoje sile za brate in sestre, ki sami ne zmorejo bremen vsakdanjega življenja. Vesel dogodek za nas je bil obisk abbé Pierre-a pred Veliko nočjo. S svojo prepros-

DR. VALENTIN MERŠOL, radovljiški zdravnik in slovenski domoljub

V Slomškovi dvorani v radovljiskem župnišču je 23. novembra društvo Sotočje pripravilo zanimiv in prijeten večer, posvečen radovljiskemu zdravniku in slovenskemu domoljubu Valentinu Meršolu. Večer je povezovala Petra Resman, za glasbeno popestritev pa je poskrbel Markos Fink, ki se je rodil slovenski družini v Buenos Airesu, s svojimi nastopi pa je navduševal po vsem svetu.

Valentina Meršola so predstavili radovljiški dekan gospod Jože Drolc, Janez Resman, dr. med. in dr. Aldo Jovan, psihiater. Spomine nanj pa so poleg nečakinje Helene Bešter obudili tudi domačini, ki so bili v Vetrinjah in po Meršolovi zaslugi ostali živi. Konec maja 1945 je namreč

dr. Meršol v Vetrinju na Koroškem rešil na tisoče Slovencev s svojim znanjem angleščine, ko je britanske oficirje prepričal, da niso vračali beguncev, ki so bežali pred partizani v Avstrijo, nazaj v Slovenijo, ker jih tam čaka zanesljiva smrt.

Valentin Meršol se je rodil v Radovljici 22.2.1894 kot sin železničarja, po študiju pa je postal zdravnik za nalezljive bolezni. 1913 je bil v prvi skupini maturantov škofijske gimnazije v Ljubljani, dobil kot prvi Jugoslovčan Rockefellerjevo štipendijo za podiplomski študij na ameriški univerzi John Hopkins v Baltimoru. Bil je predsednik zdravniškega slovenskega in jugoslovanskega društva. Bil je skromen in požrtvovalen meščan, nudil je duševno in telesno pomoč, spomin nanj pa ne bo zamrl ne doma in ne onkraj luže. Z ženo, s tremi sinovi, ki nadaljujejo z zdravniškim poklicem, in hčerko je po vojni živel v Ameriki. Umril je 15.2.1981. leta v Clevelandu. Njegova žena, ki je prav tako kot on po svojih močeh pomagala v taborišču v Vetrinju na Koroškem, pa je umrla leta 1958.

Kot je bilo slišati na spominskem večeru, je dr. Valentin Meršol za vse, ki so preživel, svetnik, kar je tudi dokazal s svojim odločnim dejanjem posredovanja pri zavezniški vojaški upravi, da so Angleži nehali vračati Slovence in druge iz Koroške. To je skrivnost zla, ki ne bo nikoli razložljiva. O življenju in dobrih delih radovljiskega rojaka Valentina Meršola bi lahko napisali knjigo, s katero bi se mu vsaj malce oddolžili.

V.K. v *Deželnih novicah*

Dr. Meršola se bo Duhovno življenje obširneje spomnilo v prihodnji številki.

to stjo in ljubeznivostjo je vtil novega poguma množici, ki ga je prišla pozdravit.

Naši načrti za prihodnje leto: Stotim novim družinam omogočiti dostojno stanovanje; mladim, ki zaključujejo šolo, pomagati najti delo; vsem šoloobveznim otrokom, da gredo v šolo; izboljšati zdravstvene razmere teh ljudi.

Za vso zvestobo in sodelovanje, dragi pijatelj, prav iskrena hvala. Iz vsega srca vam želim vesele božične praznike in obilo sreče v novem letu 2002.

P. Pedro Opeka

Kratke novice

LJUBLJANA — Slovenski salezijanci so novembra 2001 praznovali 100-letnico svojega prihoda v Ljubljano. Praznovanja so se začela z večerno mašo v nedeljo, 18. novembra. (*Ave Maria*)

RADOVLJICA — Leta 2001 je minilo 20 let od smrti zdravnika, infektologa, higienika in organizatorja zdravstva dr. Valentina Meršola. Ob tej priložnosti sta mu Kulturno društvo Sotočje in župnija Radovljica pripravila 23. novembra 2001 spominsko prireditve v novi Slomškovi sobi v radovljiskem župnišču. (*Ave Maria*)

MILAN POVŠE —

50 let mašniškega posvečenja

Ob svojem drugem obisku v Argentini je škof dr. Gregorij Rožman 13. januarja 1952 posvetil enajst slovenskih bogoslovcev. To so bili Anton Gosar, Julij Čuk, Vinko Flek, Anton Dejak, Jože Horn, Branko Rozman, Vencelj Rijavec, Jože Kunčič, Jože Puš, Tone Škulj in Milan Povše. V Argentini sta ostala le Jože Horn v Mendozi in Milan Povše v Mar de Ajó. Oba smo prosili, naj nam ob 50-letnici mašniškega posvečenja kaj povesta o sebi in svojem dušnopastirskem delovanju skozi 50 let. Objavljamo pričevanje, ki ga je poslal župnik duh. svetnik Milan Povše.

Sem iz Povšetove družine z devetimi otroki. Rodil sem se 13. decembra 1921 v Baragovem gradu v Trebnjem kot peti otrok Leopolda Povšeta in Jospine Kotonik. Grad je služil po prvi svetovni vojni okrajnemu sodišču. V njem je služboval moj oče kot sodni uslužbenec. Po letu in pol se je preselila vsa naša družina na okrajno sodišče v Novo mesto po iniciativi našega očeta, da bi tako omogočil nam otrokom lažje, bolj izpopolnjeno šolanje.

V ljudsko in meščansko šolo sem hodil v Novem mestu. Po mali maturi sem v letu 1938 vstopil na gradbeni oddelek Srednje-tehnične šole v Ljubljani. V njej sem končal tretji letnik od štirih, kajti v letu 1942 so me italijanski okupatorji zajeli in zaprli v šentpetersko kasarno, nato pa v juniju istega leta odpeljali v Italijo v zloglasno internacijo v taborišča Gonars in Monigo. Tam je bilo življenje zame polno žalosti in mogel sem se vrniti domov šele malo pred italijanskim zlomom, 8. septembra 1943.

Da sem vztrajal v dobrem v tistih tragičnih časih, se moram zahvaliti brez dvoma staršem, kapitlju, kjer sem stregel kot ministrant vsa leta mladosti, in pa Marijini kongregaciji pri frančiškanih. Levo usmerjena Srednja tehnična šola in vzdušje internacije me nista osvojili, kot tudi ne ulica z gorostasno partizansko propagando.

Ob povratku v domovino sem se rešil z mlajšim bratom Florjanom na čudežen način iz rok dobro organiziranih komunističnih tolpa, ki jih je z orožjem ojačila italijanska soldateska pod vodstvom genera-

la Ceruttija. V tistih urah tragike dolenskih vaških straž je izšel kot njihov osvoboditelj poveljnik Vuk Rupnik s svojim junaškim nastopom. Z udarno gesto je združil vso množico fantov in mož. Izpeljal jo je iz krempljev komunistov preko pogorja Gorjancev na Zamešek in tamkaj pričakal partizane, ki so mu sledili. Bitka Vukovih fantov proti partizanom se je končala z zmago in omogočila organiziranje domobranstva v Sloveniji. Nemci, ki so občudovali tisto borbo in zmago, so jim bili takoj na uslugo za vzpostavitev slovenske domobranske vojske proti zlu komunizma. Po nekaj tednih so zasedli Novo mesto in vzpostavili obrambo proti partizanom. V tistih urah sva se odločila z bratom, da zapustiva skrivno bivališče in se pridruživa domobrancem. Kmalu po vstopu v domobranske vrste sem bilodeljen brez vsake priprave v borbeni in nepremagljivi Meničaninov bataljon, moj mlajši brat pa v podoficirsko šolo v Ljubljano, od tam pa v Cofov bataljon v Stično.

Prestal sem precej zelo nevarnih pohodov preko Žužemberka, Sv. Križa pri Litiji, Sv. Trojice, Blok, Cerknice, Sv. Treh kraljev in podobno. Po vseh teh poteh, polnih neizprosni borb, sem se srečal nekoč v Ljubljani s komandantom tehničnega odseka domobranstva, kapetanom inž. Škofom, ki je bil moj profesor na gradbeni. Po posredovanju pri

vodstvu me je odpoklical iz bataljona ter uvrstil v svoj resor kot tehnika do konca vojne.

Konec vojne me je doletel v Velikih Laščah kot sodelavca pri hišnem oskrbništvu tamkajšnje postojanke. Od tam sem odpotoval s kolesom preko Grosuplja v Ljubljano in se po tretjem maju podal s prijateljem Bojanom Maršičem, vedoč, da ni drugega izhoda, preko Št. Vida, Kranja, Tržiča, ljubelskega tunela, Borovelj in dravskega mostu v Celovec. Tam tedaj še ni bilo Angležev. Pridružil sem se skupini, ki so jo sestavljali vrhniški župan Hren, notar Marijan Marolt, dekan Milavec in njegov brat advokat, glavar Franjo Maršič, njegova žena in hčerka Zdenka. Brez vsakih slutenj smo se podali ob Vrbskem jezeru na pot v Beljak. Med potjo smo srečavali že prve skupine angleške osvajalne enote. Ko smo prišli v Beljak, smo se utaborili v neki stavbi, kjer je prej delovala organizacija TOT, sedaj pa je bila izpraznjena. Po nekaj dneh se je število slovenskih beguncev povečalo, tako da je prišlo povelje od Angležev, da nas prepeljejo v Italijo, v Videm. (Takrat še ni bilo izdajalske odločbe za predajo beguncev v roke komunistov). Tamkaj so nas nastanili v neki šoli za nekaj dni in naposled prepeljali vso to množico s tovornjaki v Monigo, v taborišče, kjer sem bil pred tremi leti v internaciji. Kakšen občutek! Tam se je kmalu organizirala na preprost način ljudska in srednja šola s požrtvovalnimi skupinami učiteljev in profesorjev. Te zadnje je vodil prof. Srečko Baraga. Tudi pevskega zbora ni manjkalo; vodil ga je Andrej Pogačar. Kapela nam je vsem nudila duhovno versko tolažbo.

Kmalu zatem je prispela iz Avstrije in preko jugoslovanske meje strahotna vest, da so zlovešči zahrbtni Angleži izročili domobrance in številne civilne begunce v roke komunistov. V prvem trenutku ga ni bilo v taborišču, ki bi verjel tej novici. A poročila o tem so se pričela širiti tudi iz ust zanesljivih prič. Vsi smo bili strašno pretreseni. V tistih urah neizmerne žalosti sem se odločil, da se izročim duhovništvu. Življenje mi je bilo podarjeno. Če bi ostal na Koroškem, bi bil vrnjen s prvim transportom tehničnega oddelka, kateremu sem pripadal. Brat Florjan, pripravljen, da stopi v semenišče, je bil tedaj že ob življenju. Menil sem, da ga moram nadomestiti. Nisem okleval.

Božja pota so skrivnostna. Moramo stopiti nanje, da ne zaidemo na stranpoti, kar bi bilo tragično. Ko sem se torej odločil za duhovništvo, sem pričel z intenzivnim študijem in pričel polagati dopolnilne izpi-

te čez peto, šesto in sedmo gimnazijo ter dokončal osmo z maturo.

Vse te nujne pogoje sem izpolnil v petnajstih mesecih in v prvih dneh septembra leta 1946 vstopil v slovensko begunsko semenišče, ki je bilo nastanjeno v Briksnu na Južnem Tirolskem. Študij je bil naporen. Zame je bila zamenjava ekstremna: preiti iz tehnične izobrazbe gradbene stroke na filozofsko in teološko izobraževanje. Volje mi ni manjkalo. Vodstvo v rokah prelata Odarja in Truhlarja ter odgovornih in res izšolanih profesorjev nas je, z božjo pomočjo, bogoslovce dvigalo, da smo zmogli premagovati vsakovrstne težave. Kar nas je bilo novih bogoslovcev, smo bili vsi iz vrst domobrancev, na čudežen način rešenih grozotne morije.

Po volji sv. očeta Pija XII. in prošnji sanluiškega škofa v Argentini, ki je bil tedaj Antonio Emilio Di Pasco, je prišel sklep, da se naše semenišče preseli v mesto San Luis v Argentini. Preselitev je bila za tisti čas nujna, kajti vrnitev v domovino je bila nemogoča. Vkrkali smo se v hudi zimi 29. decembra 1947 v Neaplju na ladjo Santa Cruz in se 21. januarja 1948 izkrcali v Buenos Airesu. Po nekaj dneh smo z vlakom odpotovali v San Luis. Profesorski zbor se je precej zmanjšal, a premagal je vse težave in pričel s poukom v novem semenišču.

Avgusta 1951 nam je sanluiški škof postavil kot pogoj za nadaljni obstoj semenišča, da se definitivno inkardiniramo v njegovo škofijo. Teга semenišče ni

NOVOMAŠNIK MILAN POVŠE

moglo sprejeti, kajti njegov namen je bil, da pripravi duhovnike za domovino, ki bo potrebovala novih moči, ko se odprejo vrata v Slovenijo. To dejstvo nas je prisililo, da smo morali poiskati nove prostore. Dobili smo možnost v kraju Adrogué v bližini mesta Buenos Aires. Novo zatočišče je bilo silno skromno in je pričelo delovati že meseca septembra 1951. Zadnji meseci priprave na posvečenje so bili povezani z velikim naporom vseh, profesorjev in slušateljev. A prestali smo tudi ta križ.

V veliko tolažbo nam je bil v vseh teh letih naš mučeniški begunski vladika dr. Gregorij Rožman. Podpiral nas je duhovno pa tudi nosil glavni delež za eko-

nomsko plat obstoja. Po vsem svetu je prosil za gmotna sredstva v ta namen. Ima zaslugo za posvetitev nad sto slovenskih duhovnikov v begunstvu.

Subdiakonat sem prejel v San Luisu na dan sv. Jožefa (19.3.1951), diakonat 11. septembra v predmestju Buenos Airesa, posvečenje pa v nedeljo, 13. januarja 1952, v baziliki Marije Pomočnice kristjanov v Ramos Mejiji. Škof Rožman nas je tisti dan posvetil enajst bogoslovcev, po večini bivših domobrancev, ki smo se na čudežen način rešili smrti. Novo mašo sem pel v okraju Florida, v cerkvi Naše Gospe Varuhinje, kjer je takrat kaplanoval sedaj že pokojni duhovnik Albin Avguštin. Z očetovsko pozornostjo je izpeljal, prav po slovensko, vse novomašno slavje na dan sv. Blaža, 3. februarja 1952.

Po dveh mesecih sem nastopil kaplansko mesto v župniji sv. Jožefa v La Plati, star 30 let. Mesec kasneje so mi podelili zapuščeno predmestno laplaško župnijo sv. Roze, zavetnice Amerike. Zanje ni bilo zanimanja pri argentinskih duhovnikih, tako da sem bil dobrodošel. Imel sem obilo težav, pa tudi božje pomoči ni manjkalo. Vedno sem občutil božji poseg. V tistem delavskem okolju sem tedaj moral prenašati vse vrste psovka, ki pa mi niso odvzele potrpljenja in volje do odpuščanja. Z delom na ubožni fari sem uspeval po milosti božji v vsem; tudi v tistih grenkih urah zapore, 16. junija 1955, pa nato v oktobru istega leta ob prevzemu oblasti s strani argentinske vojske.

Do leta 1973 sem dozidal dve ljudski

Škof Gregorij Rožman z enajstimi novomašniki na dan posvečenja, 13. januarja 1952, ob baziliki Marije Pomočnice kristjanov v Ramos Mejiji (Foto: Lojze Erjavec).

šoli in eno gimnazijo. Število šolarjev je preseglo 900. Napor ni bil majhen. Zgradil sem tudi več kapel, kar mi je bilo v veliko zadoščenje in tolažbo.

Moji predstojniki, od nadškofa Solarja preko kapitularnega vikarja Borle pa do dokončnega nadškofa Plaze, so mi dali v vsem zadoščenje. Civilna oblast se je kdaj oglasila s kako podporo, čeprav malenkostno. V glavnem sem bil primoran, da si sam pomagam, z organiziranjem tombol, kermesov in privatnih nabirk. Le tako so v tistih časih uspevale župnijske šole. Ob vsem tem sem bil odgovoren za 25.000 duš, kar jih je štela moja župnija. Od slovenskih duhovnikov so mi prihajali na pomoč za nekaj dni dr. Branko Rozman, dr. Alojzij Kukovica in spritu al dr. Filip Žakelj, večkrat pa tudi profesorji iz laplaškega semenišča.

Prve dni januarja 1973 sem šel z župnikom Albinom Avguštinom za nekaj dni na oddih v obmorsko mesto San Bernardo. Videl sem, da v tamkajšnji fari s sedežem v Mar de Ajó ni župnika že leto dni. Tedaj sem se odločil, spet po milosti božji, da grem v Mar del Plato, pod katere škofijo je spadala fara in katero je vodil moj prijatelj škof Pironio, ter zaprosim za dodelitev župnije.

Po štirih mesecih se je stvar uredila. Nadškof Plaza je odobril mojo odsotnost iz župnije sv. Roze za leto dni, privoljenje pa se je nato podaljšalo do njegove smrti. Nastopil sem delovanje v povsem zapuščeni fari dne 29. maja 1973. Ime župne cerkve nosi ime po sv. Mariji Alacogue, pobudnici prvih petkov s češčenjem Srca Jezusovega. V kraju, ki leži ob neizmernem Atlantskem oceanu, za dušnega pastirja ni bilo počitnic. Med letom je dušno pastirstvo obsegalo okoli 25.000 stalnih prebivalcev, čez poletje, od decembra do velike noči, pa se je povečalo še za tisoče turistov, ki so prihajali na počitnice na morskobalo. Razsežnost župnije je bila velika, prav do Pinamara.

V teku 28 let, kar delujem na župniji, je bilo kar precej napora z deli, ki pripadajo župniku. Ni bilo zaman, da sem študiral nekoč v Ljubljani gradbeno stroko. Bilo mi je v veliko korist, ko sem zidal štiri cerkve v čast ljubemu Bogu in Mariji, ki so v službi apostolata in zveličanju duš. Vsakoletna priprava otrok na prejem prvega svetega obhajila in mladine na prejem svete birme pomeni zame veliko skrb.

Moja prostrana župnija je pripadala škofiji Mar del Plata do leta 1980, nato pa se je priključila novi s sedežem v mestu Chascomus. Isto leto se je ustanovila v

moji župniji nova s sedežem v mestu San Bernardo, ob koncu leta pa še ena s sedežem v Villa Clelia. Tako imam sedaj okoli 10.000 duš za redno dušnopastirsko delovanje, kar je za naše razmere normalno. Število vernikov se sicer v poletnih mesecih potroji, a tudi kak duhovnik mi priskoči na pomoč.

+ + +

Rad bi povedal še to: ne bi bil vreden duhovnik, če bi v meni zamrl spomin na vse tiste, ki so mi pripomogli do vzvišenega duhovniškega poklica. To so bili moji dobri starši, moj že pokojni najstarejši brat Leopold, ki je kot duhovnik pretrpel vse mogoče križe pod komunisti, moj brat Florijan, mučenec, katerega nadomeščam v duhovništvu, ki si ga je tako želel; potem so vsi moji profesorji iz let semenišča, nepozabni škof Rožman, vsi tovariši duhovniki, ki so bili istočasno z menoj posvečeni, od katerih so trije že pokojni in sicer Tone Škulj, Julij Čuk in Venceslav Rijavec. Prav tako ne bi bil vreden Slovenec, če bi vse to pozabil, čeravno vsa leta duhovništva pastorujem le med argentinskimi verniki. Ohranjam hvaležen spomin tudi na pokojnega mon-

senjorja Antona Oreharja, mojega profesorja na gimnaziji.

Vzpodbuja me občudovanja vredna vsebina *Duhovnega življenja* in *Oznani-la*. Pa tudi vse vzpodbudne slovenske revije, ki so nas dvigale v letih begunstva. Za tiste, ki smo odrezani od slovenske domovine pa tudi od delovanja slovenskih središč, je slovenski tisk pravi blagoslov, nujno potreben, da se ne utopimo v vodah tujine. Nečloveški komunizem v času zadnje svetovne vojne in po njej je zadal našemu narodu neozdravljive rane. Pa vendar, po vsem tem, klije iz jam mučencev, zalitih s krvjo pomorjenih, nova pomlad. Domovina počasi priznava vsa čudovita dela, ki so ji jih darovali vsa dolga leta iz tujine ljudje, katere so nekoč sramotili kot izdajalce, danes pa jih priznavajo kot iskrene domoljube, ki se niso branili nobenih žrtev. To je nam vsem zunaj domovine v veliko zadoščenje.

Imam veliko zaupanje v Boga, katere-mu služim sedaj že 50 let kot Njegov služabnik, in v Marijo Pomagaj, ki me ni zapustila v vseh teh letih s svojimi blagoslovi. V tej zavesti ohranjam upanje v dosego večne domovine.

Sanluški škof Antonio Emilio Di Pasco (sedi v sredi), na njegovi desni ljubljanski škof Gregorij Rožman. Za njim stoji p. Ciril Petelin, ob njem (na sredi) pa g. Anton Orehar.

ZLATI JUBILEJ

Lani oktobra sta v krogu svoje družine praznovala zlato poroko Nada Clemente in Stanko Jerebič, ki živita vsa svoja zakonska leta v Hurlinghamu. Oba izhajata iz zavednih, globoko katoliških in poznanih družin in tudi njuno delo je pustilo močno sled.

Stanko je ostal maja 1945, kot najmlajši domobranec, v Vetrinju, medtem ko so njegovega brata Francija vrnilo in skupaj s tisoči drugih umorili. Oče pa je kot domobranski častnik padel že prej, med revolucijo. Ker sta mama in sestra ostali doma, in sta prišli za njim v Argentino leta kasneje, se je mladi Stanko znašel v begunstvu sam. Na begunski gimnaziji v Špitalu je končal srednjo šolo, maturiral, nato pa se je, kot toliko drugih, moral odpraviti na pot in se leta 1950 pripeljal v Argentino.

Z Nado Clemente sta bila sošolca. Nadin oče, poznani učitelj August Clemente, je odšel v begunstvo sam s hčerko. Tudi njima se je pridružila žena s ostalima hčerkama kasneje. Tako sta se poročila Stanko in Nada leta 1951 le ob prisotnosti nevestinega očeta in nekaj prijateljev ter dobila prvo stanovanje pri prijazni Trohovi družini v Hurlinghamu.

Kmalu je družinica narasla. Naj-

starejšemu sinu Janezu so se pridružile hčerke Rožka, Anča in Monika, ob zlati poroki pa se je veselilo okrog slavljencev že precej vnukinj in vnukov.

Kljub zasluženemu uradnemu poklju dela Stanko še vedno kot samostojen časnikar pri nekaterih argentinskih revijah, predvsem pa pri znanem dnevniku La Nación. Njegovo ime lahko zasledimo včasih dnevno, gotovo pa tedensko v rubriki križank in ugank, kar je njegova specialiteta.

Ob poklicnem delu je Stanko vedno našel čas za delo v skupnosti. Od prvih dni v Argentini pa vse, dokler mu je dopuščalo zdravje, je bil eden od vidnih in priljubljenih gojiteljev gledališke umetnosti v naši slovenski skupnosti. S svojim neizčrpnim humorjem je poživel nešteto prireditvev in tudi kot režiserja so ga domovi, posebno Naš dom v San Justu, radi vabili na svoje odre. Kdo se ne spomni njegovega Krpana!

Kasneje je redno sodeloval pri javnih uprizoritvah križevega pota, ki ga je slovensko gledališče leto za letom pripravljalo na prostem širom Argentine. Njegova obširna gledališka izkušnja je bila v oporo mnogim, ki so ob teh priložnostih prvič stopili pred množič-

JEZA IN VESELJE

E. BECK

Gospod, prosim te za današnji dan:
Ne pošlji mi več jeze kot je morem
prenesti;

več uspeha kot ga morem skriti;
več nepotrpežljivosti kot je zmore
moje potrpljenje.

Daj mi malo veselja, da me ne bo
minil smeh,
in toliko uspeha, da se ne bom odva-
dil zahvale.

Danes nam daj kruh, ki ga potrebujemo;

človeka, besedo, pesem,
da bo dan dobil svoj lesk.

no občinstvo.

Nekaj let je poučeval Stanko Jerebič na srednješolskem tečaju in tudi spremljal petošolce, kot RAST, na zaključna taborjenja. Kot nekdanji skavt se je v družbi mladih razživel in znal družiti koristno s prijatnim.

Že nekaj let se posvečata Stanko in Nada tudi verskemu delovanju v argentinskem okolju. Sprva sta bila aktivno udeležena pri Cursillos de Cristiandad, nato pa sta na pobudo gospoda Augusta Clementeja, ki je bil na tem polju pionir, poprijela pri gibanju Malih duš. Stanko Jerebič je bil več let glavni zastopnik tega gibanja za Argentino in je v ta namen tudi prepotoval kar nekaj bližnjih pa tudi oddaljenih provinc. Tudi zdaj, ko mu bolezen ne dopušča, da bi zavzemal v gibanju vidnejša mesta, je skupaj z ženo Nado še vedno nekak starosta gibanja in med člani središče pisemskih, telefonskih in osebnih posvetov.

V slovenski skupnosti v Hurlinghamu pa sta prevzela po smrti gospoda Clementeja zakonca Jerebič skrb za mesečne slovenske maše. Te ima na skrbi vsakokratni dušni pastir iz Castelarja, ki pa ima v Stankotu in Nadi potrebno oporo.

Vsem dobrim željam, ki so jima bile izrečene na jubilejni dan, se pridružuje tudi *Duhovno življenje*. Na mnoga leta!

M.K.

Zlatoporočenca Stanko Jerebič
in Nada, roj. Clemente, med svojimi.

MOJE ŽIVLJENJE

Joža VOMBERGAR

*Letos februarja bo poteklo 100 let, kar se je rodil dramatik Joža Vombregar, ki je živel vsa leta z nami v begunstvu, v taboriščih in nato v Argentini do svoje smrti 20. oktobra 1980. V begunskih taboriščih in nato v Argentini so neštetokrat igrali njegove drame, komedije in raznovrstne skeče-enodejanke, tako predvojnje kot tiste, ki jih je napisal v zdomstvu. Med zadnjimi je bila najbolj znana in uspešna odrska priredba Levstikove povesti **Martin Krpan**. Bil je tudi navdušen pevec in skoraj do smrti sodeloval pri SPZ Gallus. Objavljamo njegov življenjepis, kot ga je leta 1954 napisal sam na prošnjo dr. Tineta Debeljaka.*

Rodil sem se 16. februarja 1902 v Pšenični polici pri Cerkljah na Gorenjskem, kot sin posestnika in čevljarja Jerneja in Marijane, roj. Cankar.

Ljudsko šolo sem obiskoval v Cerkljah. Ker pa sem v tistem času (v Avstro-Ogrski) moral za sprejem na gimnazijo napraviti sprejemni izpit tudi iz nemščine, sem moral dve leti še v mestno ljudsko šolo, eno leto v Kranj in eno leto v Kamnik.

Nato sem vstopil v Škofijsko gimnazijo v Št. Vidu nad Ljubljano. Po dovršeni gimnaziji (maturi) sem se vpisal na pravno fakulteto v Ljubljani. Zaradi pomanjkanja sredstev sem moral študije prekiniti in si iskati zaslужka. Tako sem bil eno leto prefekt v mestnem vzgojnem zavodu v Ptuj, kjer sem se pripravil za prvi državni izpit. Zaradi večkratne bolezni, zlasti na očeh, študija nisem mogel pravočasno dovršiti. A ko sem bil prijavljen za nadaljni izpit, sem bil poklican k vojakom, kjer sem zbolel in sem se potem leto dni zdravil pri svojem prijatelju (bodočem svaku) Janku Steletu v Kamniku. Ker nisem imel nobenih sredstev, sem si moral iskati priložnostnega zaslужka in sem končno dobil namestitev kot programski referent na ljubljanski radijski postaji. Odtod sem šel za korektorja k Slovenskemu domu, nato k Slovincu ter se posvetil novinarstvu. Kot časnikar sem bil slednjič nastavljen na ljubljanskem magistratu kot novinarski referent, od koder sem s časom predsedal v uradniški kader mestnega poglavarstva. Tu sem ostal do časa svojega begunstva leta 1945.

Moje udejstvovanje v katoliških prosvetnih organizacijah

Od četrte šole dalje sem bil pri Orlu, v višji šoli predsednik mladinskega Orla v zavodu v Št. Vidu. Med počitnicami

sem deloval pri domačem Orlu in pri izobraževalnem društvu. Na univerzi sem bil član SKAD Borba (to akademsko društvo je prvo začelo študirati socialna vprašanja). Eno leto sem bil predsednik Akademске zveze in istočasno predsednik Slovenske dijaške zveze (SDZ) in Akademskega podpornega društva. Vodilno sem deloval pri Kamniški počitniški organizaciji Bistrici (pravzaprav SDZ za kamniški okraj), ki je bila, morda po moji zaslugi, najbolj delavna dijaška organizacija te vrste, to je, najbolj delovni odsek SDZ; pozneje se je imenovala Slovenska dijaška počitniška zveza in Bistrica je bila ena izmed njenih odsekov.

Bil sem član Maroltovega Akademskega pevskega zbora in Pevskega zbora Ljubljana. Mnogo sem pomagal pri katoliških prosvetnih organizacijah po deželi na Gorenjskem, pretežno v kamniškem pa tudi kranjskem okraju.

Moje literarno udejstvovanje

Prvo pravljico povest sem napisal doma v ljudski šoli in sem jo na željo učiteljice Vavk nove bral v šoli pred razredom. To je nagnilo učiteljico, da je nasvetovala mojim staršem, naj me pošljejo v šole in to je bilo odločilno. V drugi šoli sem napisal povest, ki sem jo dajal brati sošolcem in je tako krožila po razredu, vsakih 14 dni novo poglavje. Bila je fantastična povest o potovanju po Afriki in sošolci so vedno težko čakali na nadaljevanje, tako da so mi vsako napisano stran tako rekoč vlekli izpod rok. V tretji in četrti šoli sem začel pisati v Jutranjo zarjo in sem bil v četrti šoli njen urednik. V peti šoli sem napisal planinsko črtico oz. potopis **Na Krvavec**, ki je bil priobčen v Domačih vajah. V Vaje sem napisal potem še več krajših stvari. Spominjam se, da mi je eno teh dr. Šolar zelo pohvalil. Slovenske nazloge sem moral vedno prebrati pred razredom. (Dr. Breznik je bil moj razrednik).

V ljudski šoli sem napisal otroško pravljico igro, ki smo jo potem otroci igrali na skednju. V tretji ali četrti šoli sem napisal prvo večjo igro z naslovom **Lajnar**, kasneje pa igro iz prosvetnega društvenega življenja. V šesti šoli sem napisal petdejanško **Pod Lutrovim jarmom**, zgodovinsko igro iz časa protireformacije, ki se godi v mojem rojstnem kraju. To igro smo v počitnicah igrali dijaki in domači fantje na cerkljanskem prosvetnem odru s takim uspehom, da smo jo morali pri še bolj polni dvorani ponoviti. V sedmi šoli sem napisal vesele igro **Je že tako...**, ki je prvi zametek poznejše **Vode**. Isto leto sem napisal žaloigro **Daritev**, zgodovinsko igro iz turških časov. Obe smo potem igrali v počitnicah, drugo dvakrat. Zanimanje za to igro je bilo tolikšno, da so jo prišli gledat ljudje iz sosednjih fará in celo Danilo Cerar iz Ljubljane. Društveni odbor je ves dobiček od igre poklonil meni kot nagrado. Znašala je toliko, da sem šel potem za mesec dni na potovanje po Nemčiji. V šoli sem moral na Breznikovo zahtevo igro prebrati pred razredom, sošolci pa so potem igro ocenjevali; končno pa je Breznik sam povedal dobre in slabe strani igre. Posebej me je poklical k sebi na razgovor ter mi dal nasvete za gradnjo igre. Vse te igre so se mi kasneje izgubile.

V težki borbi za življenje v visokošolskih letih dolgo nisem nič pomembnejšega napisal, razen krajših črtic in potopisov v raznih revijah in časopisih.

pisih, večinoma pod psevdonimi. Napisal pa sem precej priložnostnih prizorov za potrebe podeželskih odrov. Prevedel sem več krajših in daljših povesti iz nemščine in hrvaščine za časopise, da sem kaj zaslužil. Pisal sem tedaj tudi strokovne članke iz prava in med temi daljšo rapravo o novem jugoslovanskem kazenskem pravu; tej panogi prava sem se namreč posebej posvetil. Prof. Dolenc mi je razpravo zelo pohvalil. To je bilo tik, predno so me poklicali v vojaško suknjo.

Razen mojih sošolcev in starejših vaščanov me moji prijatelji niso poznali kot literata, ker niti tistih krajših stvari, ki sem jih napisal in priobčil, nisem objavil pod svojim imenom. Vedno pa sem gojil željo, da bi začel več pisati, kajti gradivo in motivi so se stalno nabirali v meni. Naravnost trpel sem, ko nisem našel prave priložnosti in zbranosti, da bi se lotil kake večje stvari. Tudi bolezen na očeh mi je ovirala to delo, enako kot moj študij. Imel sem namreč pogosto se ponavljajoče vnetje na očeh. Rešil sem se te nadloge po dolgotrajnem zdravljenju.

V vojaški službi na vojnem sodišču v

Skoplju sem zbolel in so me po šestih mesecih poslali domov. Čas svojega zdravljenja sem uporabil tudi za literarno delo. Že dolgo sem nosil v sebi koncept veseloigre, ki sem jo krstil z **Vodo**. K temu me je spodbudila še akcija za vodovod v moji rojstni vasi, ki se je prav tiste čase izvajala in končno dozorela v pozitiven uspeh. Idejo za to igro so mi dala sicer doživetja iz otroških let, pobudo za realizacijo pa tedanja gradnja vodovoda. Kmalu nato sem napisal še **Vrnitev** in sta obe igri izšli tiskani v knjigi; dve leti za tem tudi **Zlato tele**. Pozneje sem napisal še **Konkurz**, veseloigro iz trgovskega življenja, **Igro življenja** in **Krik krvi** (obe žaloigri) ter več enodejank, ki pa so vse ostale v rokopisih pri Prosvetni zvezi v Ljubljani. Bojim se, da so izgubljene.

Kakor usoda ni bila naklonjena tem rokopisom, prav tako (najbrž!?) tudi ne velikemu kupu rokopisov mojih radijskih iger, ki so tudi ostali v arhivu Prosvetne zveze.

Ko sem nastopil mesto programskega referenta v ljubljanski radijski postaji, sem se začel zanimati med drugim tudi za slušne igre, ki so jih oddajale inozemske, zlasti nemške in švicarske radijske postaje. Ko sem jih gledal, sem študiral njihove posebnosti, njihov način gradnje, pa tudi bral sem o njih v nemških radijskih revijah. Slušna igra je bila tedaj novost. Prirejena mora biti tako, da poslušalec dobi plastično predstavo, kot bi

jo gledal na odru, čeprav jo le poslušal. Vidni efekt je treba nadomestiti z različnimi zvočnimi efekti, ki sicer spadajo bolj v spretnost režije, a pisec jih mora poznati. Tudi besedilo mora biti skraćeno na najbolj bistvene stavke, s hitrejšim in pestrejšim razvojem dejanja, da poslušalca ne utruji. Ko sem spoznal bistvene elemente slušne igre, sem napravil prvi poskus: napisal sem igrico s slovenskimi božičnimi običaji in verovanji v skrivnostne sile (pravljica verovanja in vraže), ki smo jo nato oddajali na božični večer 1933. V igri nastopajo kmečka družina, pastir in živina ter posebljene naravne sile, drevesa, angelski zbor, itd. Igra je uspela in na radijsko postajo je prišlo mnogo pisemskih priznanj in izraženih želj, da bi predvajali še kaj podobnega. Ta uspeh me je opogumil, da sem takoj napisal novo, satirično slušno igro za celovečerno oddajo z naslovom **Ljubljanski smučarji**, ki je vzbudila še večje zanimanje. Zato sem nadaljeval s temi igrami in, uporabljajoč iste osebe, napisal s časom cel ciklus iger v raznih življenjskih situacijah z naslovom **Jaka Smodlaka in njegovi**. Jaka Smodlaka je ljubljanski trgovec, ki doživlja vse mogoče življenjske konflikte v družini, od svoje srečne ženitve do nesrečne ločitve, pa zopetne združitve in smrti žene; njegovo drugo, nesrečno ženitev, ki ga privede v konkurz, iz katerega ga rešijo prijatelji, do njegove smrti in prihoda na drugi svet. S temi satirami sem prikazoval oziroma bičal izrodke življenja ljubljanske malomeščanske družbe v vseh mogočih variantah. Teh iger je bilo nad dvajset. Oddajali smo jih

Obe fotografiji sta iz taborišča v Italiji.

Levo: V svoji sobi.

Spodaj: Joža Vombergar (tretji od desne) s skupino drugih taboriščnikov.

Kratke novice

BERLIN — Kardinal Joachim Meisner je za neko nemško revijo dejal, da bi bilo sojenje Osami Ben Ladnu bolj koristno kot njegova usmrtitev. Bistvo problema je namreč v tem, ali se je človeštvo dolžno zavarovati pred tistim, ki seje smrt in sovraštvo. Kardinal je tudi prepričan, da islam ni vera strpnosti, saj muslimani pozivajo k strpnosti samo v deželah, kjer so v manjšini. (*Ave Maria*)

TORONTO — Svetovni dan mladih leta 2002 v Torontu bo največje mladinsko srečanje v kanadski zgodovini. V prvem mesecu prijav do 20. novembra je svojo prisotnost zagotovilo že 45 tisoč mladih iz 50 držav sveta. Vlada Ontaria je že obljui-

bila svojo finančno pomoč dogodku, ki bo imel za vso državo tudi kulturne in gospodarske posledice. (*Ave Maria*)

SARAJEVO — Od konca vojske so v Bosni in Hercegovini iz 250 množičnih grobišč izkopali več kot 12 tisoč trupel. Največje množično grobišče so odkrili v Jakarini Kosi, kjer so v začetku oktobra 2001 izkopali 372 trupel. V vojski 1992 do 1995 je v Bosni in hercegovini umrlo več kot 200 tisoč ljudi, še vedno pa jih pogrešajo 20 tisoč. (*Ave Maria*)

LJUBLJANA — Po mnenju jezikoslovca Toporišiča je slovenščina danes zmožna obsehati (po besedotvornih načelih) okrog 250.000 besed, kar da jo uvršča med razvite svetovne jezike. (*Mladika*)

RIM — Za novega rektorja slovenskega papeškega zavoda v Rimu je Kongregacija za katoliško vzgojo imenovala dr. Jožka Pirca. Ljubljanski nadškof dr. Franc Rode je 28. septembra dosedanjemu rektorju protonotarju dr. Maksimilijanu Jezerniku izročil visoko papeško odlikovanje, nato pa uvedel v službo novega rektorja. (*Ave Maria*)

BLEJSKA DOBRAVA — V 103. letu starosti je 9. septembra na Blejski Dobravi umrl Simon Sodja-Šimen, zadnji Maistrov borec, ki se ga bodo Jeseničani spominjali tudi kot častnega občana občine Jesenice. Rojen je bil 15. februarja 1899 na Blejski Dobravi, kjer je živel vse do svoje smrti. Na tamkajšnjem pokopališču so se od njega poslovili 12. septembra. (*Ave Maria*)

osem let (s ponovitvami) v nekaj mesečnih časovnih presledkih. Zanimanje za ta cikel je bilo veliko. Ljudje na deželi so se ob sobotnih večerih, ko je bila napovedana nova igra, zbrali v velikem številu pred radijskim aparatom; ponekod cele vasi, kot so mi poročali. Dobival sem priznanja iz vseh krajev Slovenije.

Imeli smo svojo posebno radijsko igralsko družino, ki jo je vodil inž. Ivan Pengov. Osebe v ciklusu **Jaka Smoldaka in njegovi** so igrali vedno isti igralci. Glavno vlogo je igral Gnidovec, njegovega sina pa Frane Milčinski-Ježek.

Poleg tega ciklusa, ki je gotovo največji humoristični tekst v slovenski lite-

raturi, sem napisal še celo vrsto drugih slušnih iger resne in satirične vsebine ter več legend, basni in pravljic, na primer **Sv. Trije kralji** in **Veronika z Malega gradu**. Pri teh so sodelovali tudi nekateri glasbeniki: France Marolt je na podlagi stare koroške kolednice uglasbil pesem za **Sv. Tri kralje**; za **Veroniko** je dr. Dolinar uglasbil pesem, ki so jo pele hčerke v okviru te oddaje; dr. Šivic neko smučarsko himno.

Vse moje slušne igre je režiral inž. Pengov, ki se je v to vrsto režije popolnoma uživel in mi stalno dajal tehnične nasvete za pisanje teh iger. Bil mi je v veliko pomoč in pobudo!

Bil sem prvi pisec slovenske slušne

(radijske) igre in več let tudi edini. Povečal sem druge pisatelje (Jalna, Finžgarja), naj poskusijo s to vrstjo igre, pa brez uspeha. Pozneje je nekaj igrice napisal inž. Pengov in za njim Milčinski.

Ne vem, če so se rokopisi mojih slušnih iger ohranili. Nekaj jih je na srečo imel doma Niko Kuret. Ko so po vojni komunisti mojo družino vrgli iz stanovanja, se je v nekaj urah in v dežju morala preseliti v oddaljeno malo podstrešno stanovanje. Treba je bilo v prvi vrsti paziti na stvari, nujno potrebne za življenje, manj na svežnje papirja...

V begunskih taboriščih sem pisal le črtice in krajše igrice, ki smo jih potrebovali za razne priložnosti. Za 10-letnico evharističnega kongresa sem napisal igro **Dva brata**, ki pa se mi je izgubila. Za marijansko proslavo v taborišču v Senegalliji sem napisal misterij za zbor in soliste **Marija, pomoč kristjanov**, katerega je z velikim uspehom zrežiral Niko Jeločnik. Napisal sem precej humorističnih črtic za Svobodno Slovenijo in več krajših povesti za Svet in dom.

V Argentini (po letu 1948) sem sodeloval pri vseh slovenskih publikacijah: v časopisu Svobodna Slovenija, v njenih Koledarjih-zbornikih, v Duhovnem življenju in Slovenski besedi, v zborniku Balantičeve družine, itd. Napisal sem drami **Tabor brezpravnih** in **Napad**, dve iz trilogije naše narodne nesreče in begunstva, katerima naj bi sledila **Lepa Vida**. Daljši tekst so tudi moji **Spomini** v dveh delih: **Naš križev pot** in **Spomini na trnjevo deželo**, kjer sem popisal vso našo begunsko pot.

Martin Krpan (Levstik, Vombergar), Slovensko gledališče v Buenos Airesu, 1967

MOJ IN NAŠ BEG

iz špitalskega taborišča pred Titovo „pravico“
in pred angleškimi „zavezniki“

Prof. Božidar BAJUK

(1) Nekaj besed za uvod

V taborišču so s privoljenjem angleških taboriščnih oblasti vedno pogosteje prihajale jugoslovanske komunistične komisije in prirejale mitinge, na katerih so beguncem delale propagando za povratke v domovino. Včasih so jih propagandisti od tega ali onega navzočega tudi kaj „slišali“ in morali požreti. Nekateri pa so se dali pregovoriti. Oblasti so začele med begunci iskati nekatere osebe. Pričele so krožiti najrazličnejše vesti in domneve. Govorilo se je o nekih listah „vojnih zločincev“, ki naj bi morali biti izročeni jugoslovanskim oblastem. Živci so postajali vedno bolj napeti. Nekateri so kar na osebnih izkaznicah, ki so nam jih dajali ob posebnih zaslišanjih „Special Refugee Interrogat“ (moje zaslišanje 12.IX.47, žig napol čitljiv) razbirali na zadnji strani žige, jih med sabo primerjali ter iskali „posebne“ variante, ki jih seveda ni bilo. Toda v temi je vsaka krava črna. Ugibali so pač, katere so osebe, ki so na listi.

Nekateri so že redno hodili vsako noč spat v skrivališča v taborišču. Midva z Markom (bratom inž. Markom Bajukom, op. ur.) sva imela v baraki „za vsak slučaj“ pripravljene prostore na tramih nad stropom, kamor se je s stola na mizi prišlo brez težave.

Mamica (žena ravn. Marka Bajuka, op. ur.) je spet kot zaskrbljena mati redno hodila dnevno k rani maši ob 6 zjutraj v mesto, deset minut od taborišča, v farno cerkev s prošnjo Materi božji, da vzame v varstvo nas moške in naše družine. In tu pričanja moj dnevnik.

Ponedeljek, 10. 11. 47

Zjutraj okrog šestih je bilo taborišče v Špitalu blokirano. Od vseh strani so ga obkolile in zastražile angleške vojaške sile. Očividci so vedeli povedati, da so od zgornje strani, od Edlinga prišli kar preko njiv v strelcih. Na prostoru pred skavtskim domom so utaborili brezžično postajo.

Mamica je šla k rani maši v mesto kot po navadi in je ob izhodu iz taborišča videla ležečega človeka v jarku. Spremljal jo je Amon, slučajno tudi na poti v mesto.

Ko je opazila nekaj korakov dalje spet enega z orožjem, je spoznala, da se je prej zmotila, ker je prvega imela za pijanca.

Vrnila se je brž v taborišče in obvestila Marka in mene: „Boži, pohiti! Blokada! Vse polno vojaštva!“ Skočil sem v hlače in tekel ven. Od kapele semkaj je že seganjali ljudi Anglež. „Back to barracks!“

Torej smo notri! Iz taborišča ni bilo več mogoče. Na vratih naše barake sem dobil Marka, bledega in prepadlega. V baraki, kjer je imel skrivališče pod streho, je bilo vse zaprto; odšli so k maši in bili blokirani v kapele.

Nad Markovim stanovanjem je bilo tudi pripravljeno skrivališče, kot sem že omenil. Silil sem očeta, naj zleze gor; pa ne in ne! „Da bi se mi smejali, če me najdejo! Ne pojdem nikamor! Kar bo, pa bo!“

Zadnji hip sem se odločil in zlezal za Markom gor, da mu bom delal družino. Ležala sva tik nad vrati njegovega stanovanja v naši baraki. Že so se čuli vojaški koraki po hodniku. Uredila sva si ležišče na zaprašenih deskah za dimnikom in z mrzlično živčnostjo pridrževala sapo ter poslušala. Glas po zvočnikih v taborišču: „Pozor, pozor! Taborišče je obkoljeno! Govori vam angleški oficir. Angleško vojno ministrstvo išče angleške begunce, črnoborzijance in neke ljudi, ki jih hoče

vojna komanda zaslišati. Bodite mirni in pomagajte.“ Prišla je komisija skozi barako. Očeta so najprej zamenjali z Markom. Ko so ugotovili pomoto, so ga takoj izpustili. Po Marku so povpraševali, po meni nič!

Oddahnil sem se! A čez eno uro so prišli znova in povpraševali pri Ini (ženi inž. Marka Bajuka, op. ur.) po Marku, pr očetu (ravn. Marku Bajuku, op. ur.) in Cilki (ženi prof. Božidarja Bajuka) pa po meni. Torej, tudi jaz! Ta trenutek spoznanja je bil menda najtrpkiji: torej sem tudi jaz „na listi“! Pričenja se nova doba trpljenja; ločitev od družine, beg. S filmsko naglico je šlo skozi domišljijo.

Ko so odšli, so nama skozi strop dali cigaret, kave in „posodo“ (kam pa hočeš na stropu!?) Ležala sva na stropu od 6. zjutraj do 2. popoldne, ko so vojaški oddelki odšli.

Zvečer sva z mrakom izginila iz taborišča v mestno župnišče, kjer je bil za kaplana katehet Pavle Slapar, moj prijatelj.

Kot sem slutil in se bal: slovo od otrok je bilo silno tesno! Odhajal sem z veliko muko in jim še in še govoril. Celo ponovno sem se vrnil v sobo. Zares se v njej in v angleški coni nismo več videli. Oče je ostal doma. Tršinar je prišel za nama, trojki je bila družina lažja. Enajst so jih ta dan odpeljali v zamreženih kamionih. Naši zavezniki!

Torek, 11. 11. 47

Pri rani maši v mestu sem bil neverjetno miren. Videl sem iz zakristije mamico v klopi in bil sem prepričan: vse je v redu. A po maši je vsa trepetala in mi šepetala: „Bog ne daj domov!“ Opolnoči so bili spet v baraki in zahtevali naju oba. Morala sva biti izdana, da sva popoldne bila še doma v baraki. Na vsak način so hoteli iz najinih žena izsiliti to priznanje. Pred preiskavo v najinih sobah so se pa sumljivo dolgo mudili pri dveh sosedah v naši baraki. Zakaj? Čemu? Pri Ini je vojaški organ zahteval, da bo morala ona z njim. „Spravite skupaj svoje stvari! Pojdite z nami!“ „Ne pojdem nikamor; imam čisto majhnege otroka!“ Pri teh besedah je „junak“ pograbil za pištolo. Napovedal se je, da pride po Marka drugi dan opoldne. Na Inino vprašanje, zakaj naju zahtevajo, ko nisva nič storila, je rezko odvrnil: „Že dobro veste, kaj sta v Jugoslaviji počela!“ Pri Cilki je zahteval priznanje, da sva bila zvečer še doma.

Na njeno tajtve je zatulil vanjo: „Lažete! Zakaj ni ostal tu doma, če je nedolžen? Nima nič okoli iskati; doma mora biti in za

otroke skrbeti.“

Tudi njej je grozil, da pojde z njim in ko se je upirala in ugovarjala, je potegnil pištolo ter z naperjeno iskal mene po koteh. Marcec (sin, op. ur.) je nervozen sedel v postelji.

Za opoldne je naročil, da ga počakam doma. Ko je sedaj po maši mamica ugibala, kaj naj ukrenejo, sem jo pregovoril, da pojdejo vse tri žene dopoldne k taboriščnemu komandantu in mu vse povedo ter razložijo, kar se je dogodilo. S seboj naj morda vzamejo še Markca, da bo otrok izpričal surov nastop ponoči.

Popoldne je prišel k nama oče v skrivališče, v majhno sobico v župnijskem podstrešju s sporočilom o uspehu avdicije pri taboriščnem direktorju. Komandant je bil ob obisku žensk vidno presenečen in si vse zapisoval. Posebej mu je sapo zaprlo, ko mu je Ina dejala: „Po njegovem vedenju bi sklepala, da ta človek ni bil Anglež, ampak preoblečen partizan.“ Obljubil jim je vso svojo zaščito in pomoč. Pridržal je ženske še opoldne pri sebi v pričakovanju, če bi vojni organi res ponovno prišli po naju. A ni bilo nikogar.

Sreda, 12. 11. 47

Zvedela sva za akcijo za najin pobeg.

Živci so seveda delovali s podvojeno silo. Tudi k rani maši nisva več upala. Ostala sva v skrivališču.

Vse tri ženske so bile dopoldne pozvane v pisarno h komandantu taborišča. S strahom so opazile, da je bil poleg komandanta in Welfare Officerja Miss Meredith Pamela tudi oficir, ki je prejšnjo noč grozil.

Stopil je k njim in se jim za svoj nastop opravičil z zagotovitvijo, da se ga ni treba več bati, če bi morda še prišel. Prišepnil pa jim je nasvet, naj zginejo v ameriško cono. „Toda jaz vam nisem nič rekel!“

Mamica je zatarnala, kako naj neki to store, same ženske z malimi otročiči. Družina je razbita: dve ženi sta zgubili moža, otroci očeta, ona, mati, oba sinova; in v teh razmerah!

Komandant taborišča je do solz ganjen pripomnil: „Jaz bi šel takoj peš.“

Opoldne je komandant po taboriščnih zvočnikih proglasil listo tistih, ki morajo do ponedeljka zapustiti s svojimi družinami taborišče. Med njimi je bil tudi naš oče! Strašno! V prsih mi je bilo, kakor da me hoče zadušiti, v glavi se mi je temnilo, na sencih mi je razbijalo.

Doma ta zbežnost z ženskami in

otročiči! Midva pa tu kot v ječi, sama čakava na pobeg!

Četrtek, 13. 11. 47

Naj tu še dodatno omenim, da je komandant bil zares na naši strani. Ko so nam sedmim profesorjem begunske gimnazije prepovedali nadaljnje poučevanje, je on sam svetoval očetu, da naj skrivaj poučujemo do konca šolskega leta, da fantje ne izgube leta. Tako se je dogajalo, da sem vsako uro imel grščino in latinščino v drugi baraki in večkrat je ob koncu ure, ko je klicala sirena h kuhinjskemu kotlu, potrkalo na vrata: „Gospod profesor, počakajte! Military Police je v taborišču!“ Vozili so se lenobno z nogami stegnjenimi na sprednjih robovih voza ter neumno ogledovali okoli. Ko je nevarnost minila, je spet potrkalo in prišli smo na dan h kuhinji s svojimi pločevinastimi konzervnimi posodicami. Dobra kuharica nam je postregla z dvema porcijama, ki jih je imela skrite za nas pod mizo.

Četrtek je bil tedaj dan mučnega in napetega pričakovanja. Živci so strašno delali! Spanja ni hotelo biti! Apetita nobenega; kar so nama prinašali od doma, sva komaj pokušala. V tolažbo je prihajal Pa-

Slovenska begunska gimnazija v Špitalu v času, ko so angleške vojaške oblasti hotele izročiti ravnatelja Marka Bajuka jugoslovanskim revolucionarjem. Prazen stol v prvi vrsti priča o tem..

V družini

dr. Hubert POŽARNIK

Me slišita?

Veliko otrok pravi, da se o svojih problemih ne morejo pogovoriti s starši, pa čeprav bi to želeli. Na drugi strani pa se pritožujejo tudi ti. Radi bi, da jim otroci zaupajo svoje stiske in težave ter sprejmejo njihove nasvete, a nekako ne pride in ne pride do tvornega pogovora z njimi.

Na vprašanje, zakaj je tako, imajo psihologi nekaj odgovorov. Med najvažnejša spoznanja nedvomno sodi ugotovitev, da starši ne znamo poslušati svojih otrok. Zato svetujemo staršem, naj se naučijo posebne, tako imenovane aktivne metode poslušanja. Prednosti te metode so:

1. Otrokom pomaga brez strahu in sramu čutiti in govoriti o čustvih, ki jih prevevajo.

2. Pogloblja odnose med njimi in starši, saj daje otrokom občutek, da jih ti resnično poslušajo, jemljejo resno in jih skušajo razumeti, zaradi česar se odzivajo s hva-

ležnostjo in vedno večjim zaupanjem.

3. Omogoča staršem, da se v otroka vživijo in ga bolje razumejo, s čimer se večja tudi njihova pripravljenost, stati mu ob strani.

4. Spodbuja otroka k boljšemu razumevanju njegovih problemov.

5. Vpliva na otroke, da so bolj pripravljeni poslušati mnenje staršev.

KAJ JE ZNAČILNO ZA AKTIVNO POSLUŠANJE?

V prvi vrsti to ni preprosta tehnika, ki jo vzamemo iz svoje „škafle za orodje“ le takrat, ko ima otrok resne probleme. Da bi ji bili kos in da bi učinkovala, moramo biti sami zrele osebnosti in imeti pravilna stališča do otroka ter njegovega odraščanja. Sicer bo naš pogovor z njim nekako prisiljen, nepristen, neživljenjski, poln nesporazumov, zaradi česar bo otrok sklepal, da nam v resnici ni veliko do njega, ampak ga skušamo le izprašati, nadzorovati in mu „soliti pamet“. Kaj potemtakem zahteva aktivno poslušanje od nas?

1. Iskreno si moramo želeli, da slišimo, kar nam ima otrok povedati. Pogoj, da bi to zmogli, je, da nismo preplavljeni s svojimi lastnimi nerešenimi problemi. Poleg tega si moramo vzeti dovolj časa za poslušanje. Če ga nimamo, je bolje, da otroku to iskreno in z obžalovanjem povejmo in pogovora sploh ne začnemo. Nič ni namreč slabšega, kot če smo med pogovorom nestrpni in ga skušamo čimprej prekiniti oziroma pripeljati h koncu.

2. Voljni moramo biti tisti hip pomagati otroku pri reševanju njegovih problemov, če nas za to zaprosi.

3. Sprejeti moramo otrokova čustva, na primer občutke manjvrednosti, jeze užaljenosti, razne želje, bojazni, dvome, ljubezni, sovraštva, in sicer ne glede nato,

kaj mi mislimo o njihovi upravičenosti. To bomo zmogli, če se bomo zares vživeli v njegov svet.

4. Imeti moramo globoko zaupanje v sposobnost otroka, da bo zmogel oceniti, obvladati in predelati svoja čustva ter najti rešitev svojih problemov.

5. Zavedati se moramo, da se otrok osebno in čustveno še razvija in zori. Zato je marsikaj, kar nas morda ta hip pri njem moti, le prehodno in začasno.

6. Pogovarjati se moramo o prav vseh zadevah, o katerih želi govoriti z nami.

7. Izogibajmo se temu, da bi čutili vse otrokove probleme, na primer z vrstniki ali učitelji, kot svoje. Otroci tega ne marajo, ker vidijo v tem zanikanje svoje enkratnosti in osebnosti. Poleg tega bomo tako bolj nepristranski in jim bomo lažje pravilno svetovali.

8. Ne skušajmo rešiti otrokovih problemov namesto njega. Bolje je, če mu skušamo pomagati tako, da sam najde rešitev zanje in jo tudi izpelje.

9. Aktivno poslušanje nam mora priti v navado in postati naš način pogovarjanja z otrokom. Z njim je treba pričeti čimbolj zgodaj. Ko otrok ugotovi, da se z nami ne more pogovarjati, ga bomo navadno le težko pripravili do tega.

OVIRE ZA ISKRENOST

Psihologi vedo naštetih tudi nekaj napak, ki jih delamo v pogovoru z otroki. Te so:

Najpogostejša in najhujša napaka je, da se v pogovoru z otrokom ne vzdržimo kritiziranja, obsojanja, zgražanja, opominjanja, omalovaževanja problemov, ocenjevanja, groženj, posmehovanja in cene-nega moraliziranja. Tudi to, da pogovor stalno prekinjamo z opazkami, je velika napaka.

Druga napaka je, da skušamo pripraviti otroka do tega, da bo mislil, čutil in ravnal tako, kot je po našem edino prav.

Tretja napaka je, da se skušamo pogovoriti z otrokom ob nepravem času. Otrok ni vedno pripravljen govoriti o svojih problemih. Zato ga ne smemo siliti, ampak rajši počakajmo. Nič ni narobe, če mu rečemo, da bi se radi pogovorili o njem, o njegovem življenju in problemih, če to želi in ko bo to želel.

Otroku ne smemo nikoli dati občutka, da je z njim kaj narobe, da je izključno sam kriv za svoje probleme, da nihče drug nima takih problemov kot on ali da jih vsi drugi zmorejo rešiti brez težav.

Starši, ki sami ne živimo tako, kot svetujemo otroku, ne smemo računati, da nam bo zaupal.

vle Slapar (profesor, duhovnik, gimnazijski katehet v Ljubljani). Minute so se vlekale v brezupno večnost.

Opoldne je prišel oče s pomirjevalno vestjo, da mora iz taborišča le on osebno, družina sme ostati. Strašno se mi je smilil pod težo tega strašnega ponižanja in trpljenja. Za naju pa še ni nič odločenega. Slutil sem: jutrišnji dan, ko je petek, naj bo še v dober namen po Božji previdnosti.

V grobih obrisih pa sva vendarle že zvedela, da se pripravljata najin pobeg po najkrajši in najvarnejši poti s tursko železnico. Torej čakaj! Potrpi! Vse pride pravočasno, čim bo vse pripravljeno in urejeno. Navezovali smo pa zveze na več strani in računali z različnimi možnostmi. Eno je bilo seveda neizogibno: ven iz angleške cone in proč od svojih! V ameriško cono! In kdaj in kje spet snidenje z družinami?! Kaj prinese bodočnost! In emigracija! Kaj bo z družinami brez naju v angleških krempljih!? Parola je bila: v ameriško cono, od tam pa v Nemčijo pod Berchtesgadnom, v München in s ponarejenimi papirji preko luže.

Prihodnjič dalje

KRSTI, POROKE IN SMRTI v Argentini leta 2001

KRSTI

Nikolaj Kastelic-Tomazin, Janez Valentin Rode-Durán, Zofija Bajda-Bajuk, Luka Aleksander Avguštin-Sparhakl, Tadej Kržišnik-Modic, Marjana Medic-Petelin, Natalia Sofia Smole-Koželnik, Natalia Lo Faro-Miklič, Damijan Aleksander Malo-vrh-Verbic, Milena Aleksandra Llalire Luro-Hočevar, Tatjana Erjavec-Urbančič, Maksimilijan Vladimir Žnidaršič-Pregelj, Maksimilijan Franc Rozman-Mugerli, Pavlinka Viktorija Voršič-Perez Lera, Camila Rant-Cattaruzzi, Andrej Fekonja-Levstik, Irina Podržaj-Hribar, Diana Camila Rezelj-Rovan, Clara María Mazieres-Poznič, Tomás Franco Marinucci-Lukančič, Igor Zupanc-Petek, Matjaž Godec-Avguštin, Friderik Matija Kinkel-Blanc, Kristijan Matija Pregelj-Kociman, Erika Čeč-Zurc, Martina Pavla Filipič-Zupanc, Ariadna Lucia Capuani-Lampret, Saši Selan-Smole, Viktorija Cecilija Burja-Grbec, Aleksij Peter Kociman-Dolenc, Nikolaj Aleksander Leber-Verbic, Matej Markež-Ambrosetti, Alenka Modic-Golob, Damian Miklavc-Ferreyra, Martin Miklič-Podržaj, Fiona Beltram-Petkovšek, Andrej Trontelj-Slak (Slov.), Sebastjan Andrej Maringolo-Goljevšček, Matej Aleksander Kavčič-Miklavc, Kamila Aleksandra Taboada-Grilj, Jože Ivan Rezelj-Albreht. (42 otrok)

POROKE

Marko Pugelj in Liliana Lacontra, Tomaž Amon in Patricia Ábalos, Damián Fondevila in Lučka Makovec, Darío Muscarelo in Aleksandra Lazar, Aleksander Barle in Goljevšček Mirjam, Albin Vladimir Magister in Andreja Viviana Zupanc, Miha Andrejak in Mariana Distéfano, Marcelo Juán Bezljaj in Laura Martínez, Boris Mežnar in Erica Cornelio, Ivan Kočar in Marija Arnšek, Adrián Omar Disabato in Ana Marija Vidmar, Marko Janez Hladnik in Maria Laura Fernandez Berardi, Marcel Vodnik in Saši Jelenc, Vinko Bavec in Lucia Flores, Sergio Venti in Marija Kočar, Lojze Lavrič in Gabriela Beatriz Faccaro, Andrej Močnik in Irena Risner, José María Spineta in Kristina Marija Lazar, Marcelo Klavdij Brula in Marta Pavlina Selan, Viktor Martin Pugelj in Amina Elena Miengochea, Gustavo Cariddi in Adriana Možina, Adrián Trípoli in Marta Bajuk, Vladimir Andrej Žumer in Eliana Paola Granizo, Jože Zupančič in Andrea Susana Ricci, Albert Medic in Irena Lucija Javoršek, Alfredo Bretembücher in Ivana Škulj, Jure Javoršek in Barbara Kobi. (27 parov)

SMRTI

Jože Škerbec (71) delegat SDP, Zofka Peralta, roj. Strehar (91), Matilde Petrena (82), Ani Štajdohar (68), Janez Jelenc (86), Jože Onuk (86), Mario Šonc (58), Filomena Jesih, roj. Štancer (78), Anton-Zvone Beltram (81), Pavla Juhant, roj. Logar (87), Stanko Babnik (79), Mira Zupanc, roj. Zablatnik (79), Marija-Mici Pavli (79), Marija Krvina (78), Ema Brejc, roj.

Kessler (93), Tončka Zajec (92), Zvonko Ravnik, **Janez Malenšek** (81) duhovnik, Iva Vivod, roj. Pregelj (91), Angela Gorenšek, roj. Ravnikar (91), Irina Kocmur (9 mesecev), Valentin Fatur (74), Cvetka Bidovec, roj. Božnar (66), Sonja Logar, roj. Klemenčič (73), Amalija Vilfan, roj. Reberščak (74), Rozalija (Zalka) Peršuh, roj. Pritekel (77), Janez Jakoš (76), Tone Jenko, Jože Repar (86), Miha Benedičič (89), Nuša Jakulin, roj. Stupica (78), Mateja Črnič, roj. Marinček (56), Anica Buda, roj. Cotič (88), Janez Kocijančič (79), Marija Fradl, roj. Horvat (90), Rezka Zajc, roj. Jemec (74), Kristina Danijelčič (87), Marija Mali, roj. Poljanšek (84), Avgust Tekavec (82), Frančiška Grbec, roj. Lavrič (85), Franc Rozman (77), Franc Hraštnik (76), Jože Modic (72), Celestina Osič, roj. Kraljič (92), Franc Žnidaršič (80), Jože-Iztok Skele (78), Jože Burja (88), Natalija Žbogar, roj. Goljevšček (78), Andrej Rožič (92), Anton Strehar (81), Alojzij Vodopivec, Angel Anton Bolcich (91), Zora Ojo, roj. Pipan (94), Olga Leban, Vera Holosan, roj. Učakar (84), Andrej Možina (45), Frančiška Gabrenja (92), Blaž Razinger (79), Matilda Furlan, roj. Božič (90), Stefaniya Marušič (88), Julka Bavec, roj. Grabnar, **Ivan Caserman SJ** (95), duhovnik. (62 oseb)

Op.: Med umrlimi so omenjeni tudi predvojni naseljenci.

Škof Rožman na dan posvečenja enajstih bogoslovcev
v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji, 13. januarja 1952.

Duhovno življenje je objavilo

PRED 60 LETI (1942)

FEBRUAR — MAREC

BLAGOSLOV SPOMENIKA

Poročilo č. g. Janeza Hladnika: „V Puente del Inca se je 8. februarja vršil slovesen blagoslov spomenika rajnemu gospodu Jožetu Kastelicu. Dopoldne je bila sv. maša, popoldne pa blagoslov spomenika, ki bo skozi stoletja znanil potnikom o zgodbi našega rojaka, častitega g. Jožeta.

Neverjetnega dela je dala plošča. Naš rojak **g. arhitekt Viktor Sulčič** je imel najprej nadležnega opravka z načrtom spomenika; še več dela pa mu je dala ureditev napisa. Njegova zamisel so črke in njih razporedba. Obenem, ko rojaku čestitamo k tako lepo izvršenemu delu, se mu pa tudi zahvalimo za njegovo ljubeznivost, ker je vse delo opravil brezplačno.

Tudi klesarsko delo je izvršil naš rojak. Izredno se je potrudil **g. Justo Marušič** in njegova natančna roka je izdelala spomin, ki bo ostal v čast našemu imenu in trajen spomin. Plošča je iz trdega črnega brazilskega granita. Gradbo spomenika je prevzelo **podjetje Forn**. Tudi tej tvrdki smo dolžni zahvalo in še prav posebno. Vsa dela postavitve spomenika iz delanega granita so izvršili zastoj.

Končni obračun bomo podali, kadar bo vse izvršeno. Vemo pa že sedaj z gotovostjo, da bo iz nabranega sklada nekaj preostalo za druge velike namene.“

V VEDNOST ROJAKOM V CORDOBI IN MENDOZI

G. kaplan Hladnik bo obiskal po možnosti rojake v Río Cuarto, San Rafael in v Mendози. Odpotuje 9. februarja iz Puente del Inca v Čile in se bo oglasil v Santiagu, Talci in v Concepción. Vrne se 15. februarja, ko bo maša na Paternalu, molitve pa na Avellanedi.

CERKEV SVETE NEŽE

„Blížnjim sosedom bo že znano, da je cerkev sv. Neže na Avalosu dobila precej

drugačno obliko. Bila je znatno povečana in dobila je tudi lično pročelje.

Ker je ta cerkev v tesnem stiku s slovensko kolonijo v Buenos Airesu, ki je tamkaj imela najprej svojo redno službo božjo in je tam dolgo časa tudi stanoval njen prvi kaplan rajni g. Kastelic; ker je tamkaj bilo sklenjenih nekaj stotin slovenskih porok in izvršenih še mnogo več krstov; ker so tamkaj duhovniki vedno bili in so naši najboljši prijatelji: zato je primerno, da tudi mi skupno proslavimo ta dogodek.

Povabljeni ste, da se v velikem številu udeležite svete maše v tej cerkvi na Avalos 250, ki se bo z vso slovesnostjo vršila 1. marca ob 10. uri.

Istotam se vrše tudi popoldanske molitve ob 16.30, nakar ste povabljeni vsi rojaki v šolo, kjer bo slovesno otvorjena slovenska javna knjižnica.“

SLOVENSKA JAVNA KNJIŽNICA

„Od rajnega g. Kastelica imamo lep spomin med nami. Zbral je namreč lepo knjižnico, katero je nato odkupil g. Hladnik in jo daje sedaj na javno uporabo.

Knjižnica bo poslovala v naši paternalni šoli (Paz Soldán 4924) in bo odprta v nedeljah od 15. do 16. ure in po končanih molitvah od 18. do 19. ure. Vodijo jo šolske sestre. Knjig je čez 600 in so mnoga dragocena dela. Najprej imajo pravico do njene uporabe člani bratovščine Živega rožnega venca. Drugi bodo morali dati poleg svojega imena tudi enega poroka, da bo tako odstranjena nevarnost, da se knjige izgube. Nikomur se ne bo posodila nova knjiga, dokler ne bo prejšnje vrnil. Odškodnina za knjigo bo 10 centavov za 1 teden, za knjige debelejšje od 300 strani pa 20 centavov. Vsak bralec bo moral imeti vloženo 1 peso kavicje. Podroben poslovnik bo na razpolago v knjižnici.

Slovesna otvoritev knjižnice bo 1. marca po končanih molitvah, ki se bodo vršile v cerkvi sv. Neže na Avalos 250.“

NOVA KNJIŽNICA IN ŠE KAJ

„Prvega marca nas je iznenadil pri-

hod Davida Doktoriča, slovenskega dušnega pastirja iz Urugvaja, ki je prihitel med nas in prevzel svečanosti ob priliki slave povečane cerkve sv. Neže in otvoritve naše knjižnice. Pri mašnem nagovoru je rekel med drugim: 'Imeli smo velike može, ki so naš narod oblikovali. Slomšek, Jeglič, Krek, Sedej, to so bili velikani, ki so dvignili naš narod in če bi jih bili mi vredni, bi se gotovo ne zgodilo to, kar se je. Saj naša tukajšnja kolonija glasno priča, koliko smo vredni: kje so tisti verni sinovi in hčere, ki jih je desetisoče tukaj, pa jih komaj kaka peščica še pride v cerkev? In v sedanjem času, ko domovina naša krvavi iz tisoč ran in narod trpi nepopisne boli, je tako malo tistih, ki v dejanju kaj storijo za olajšanje bede sobratom, polna pa so plesišča tistih, ki se zabavajo, med tem ko toliki drugi mrjo v bedi in na vojnih poljanah...“

Isti dan je minilo ravno šest let, odkar je prišel v Argentino izseljenski duhovnik Janez Hladnik. Pred zbranimi je spomnil na ta dogodek in z obžalovanjem priznal, da se ne more ponašati z nikakim uspehom svojega šestletnega dela, kajti ta mala peščica rojakov, ki se je prav ta dan zbrala, je slaba pohvala njegovega dela.

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

„Vendarle smo prišli do tega, da je bil 1. marca izvoljen odbor obnovljeni bratovščini. Predsednik je Stanislav Troha, tajnica Marija Grežer, blagajničarka Katarina Cotič, knjižničar Bojan Čebon, odbornici Vida Kjuder in Pepca Furlan. Duhovni vodja je g. Janez Hladnik.

Na Avellanedi pa tvorijo odbor Franc Bojnec, Marija Horvat, Veronika Nemeš in Ana Šeruga. Ta odbor je bil izbran 15. marca.“

... PRED 50 LETI (1952)

FEBRUAR

3: Zaključil je novomašne slovesnosti **Milan Povše** iz Novega mesta. Fara v Floridi, kjer kaplanuje Albin Avguštin, mu je priredila lepo slavje. Pridigal je Jože Jurak, navzoč je bil škof Rožman, obdan s številnimi duhovniki. Župnišče z dvoriščem je bilo polno svatov, narodnih noš in pevcev SPZ Gallusa, ki je ob tej priložnosti prvič pel *Perosijevo mašo*.

7: V spremstvu Antona Oreharja je **škof Rožman odšel z letalom v Mendoza**. Med potjo so ga na letališču v

Cordobi pozdravili zastopniki tamkajšnjih Slovencev na čelu za duhovniki dr. Rudolfom Hanželičem, prof. Francem Levstekom in novomašnikom Jožetom Kurničem. Ob prihodu v Mendozo so ga pozdravili zastopniki *Društva Slovencev* Hirschegger, Majeršič, Ovcjak in drugi, dušni pastir Janez Malenšek pa je bil bolan. V dneh do nedelje je obiskoval družine in sprejel posameznike.

10: Prezvzišeni je v spremstvu bogoslovca Jožeta Škerbca imel dopoldne mašo za Slovence, med katero je **podelil 15 otrokom sv. birmo**. Popoldne, po litanijah pri marianistih, je bila akademija v dvorani.

11: Škof je obiskal še nekaj družin, jim blagoslovil nove domove, obiskal bolnike, nato pa je odšel z omnibusom v **San Luis**, kjer so ga že pričakovali slovenski duhovniki. Še isti večer se je pozdravil z domačim škofom, drugi dan pa več z njim govoril. Zahvalil se mu je za dosedanje gostoljubje semenišču.

13: Škof Rožman je imel zjutraj za rojake sv. mašo, popoldne pa je **odletel z avionom nazaj v Buenos Aires**.

16: Z Antonom Oreharjem sta odšla na dušnopastirski obisk **k rojakom v Rosario**. Prvi so ga pozdravili že na železniški postaji, nato pa je bil gost v prijaznem Berlotovem domu. Proti večeru je obiskal provincialno hišo slovenskih šolskih sester in si ogledal nekaj znamenitosti mesta.

17: V nedeljo zjutraj se je zbrala velika skupina rosarijskih Slovencev, opravila spoved, prisostvovala **škofovi maši** in pristopila k obhajilu. Potem so se fotografirali in pokramljali s škofom Rožmanom.

18: V ponedeljek sta se škof Rožman in spremljevalec Anton Orehar **vrnila v Buenos Aires**.

Zapustne dni so imeli **slovenski fantje in dekleta duhovne vaje**. Fante, ki jih je prišlo nad sto, je vodil dr. Žakelj, pa tudi škof Rožman, jim je govoril; deklet se je zbralo 140, vodil jih je dr. Alojzij Odar.

Istočasno so bile **duhovne vaje v Mendozi**. Dekletom (7) je govoril Stanko Kavalarič, ki je nastavljen kot župnik v La Toma v San Luisu, fantom (9) in možem (6) pa dr. Rudolf Hanželič iz Cordobe.

MAREC

1: Škof dr. Gregorij Rožman se je udeležil **seje Odbora za semenišče**, nato pa še **sestanka SKAS-a**.

2: Naslednji dan je obiskal slovensko versko skupnost v **San Martinu**, kjer je daroval sv. mašo. Nato se je udeležil **Pirčeve proslave** na Belgrano, katero je

pripravila *Slovenska misijonska zveza* in kjer je tudi govoril. Proslava se je vršila ob 100-letnici prihoda misijonarja Pirca v Minnesoto, ZDA, leta 1852. Poleg škofa dr. Gregorija Rožmana je govoril tudi dr. Franc Jaklič, bile so še recitacije in petje SPZ Gallus. Zatem je škof odšel v Morón na ogled **Slovenske pristave** in bil navzoč na izredni seji *Društva Slovencev*.

5: V slovenskem semenišču v **Adrogué** so gojenci, njihovi domači in drugi gosti škofu pripravili godovanje in slovo. Obljubil jim je, da bo v ZDA še naprej prosil in zbiral sredstva za vzdrževanje, katerim se bodo pridružili prispevki iz Argentine, da bo ustanova mogla živeti.

9: V nedeljo, dan pred odhodom, je škof Rožman obiskal več skupin rojakov. Zjutraj je imel mašo in pridigo v **Lanusu**, kjer si je ogledal slovensko naselbino. Isti dan popoldne je šel k fantom na **sestanek SFZ**. Nato je bila v župni cerkvi v Ramos Mejiji **slovenska sveta birma**, kjer je podelil zakrament 92 otrokom ter vsem dal blagoslov z Najsvetejšim. Po tem je škof odšel na obisk družin.

10: **Škof Rožman je odšel nazaj v ZDA**. Na letališču so se poslovili od njega novi rektor slovenskega semenišča dr. Franc Gnidovec z bogoslovci in profesorji, predsednik odbora za semenišče France Kremžar, glavni dušni pastir za Slovence v Argentini Anton Orehar z drugimi duhovniki, predsednik *Društva Slovencev* Miloš Staré z odborniki itd.

Škof Rožman je razrešil dr. Alojzija Odarja službe rektorja semenišča, ostal pa je dekan teološke fakultete, dočim je **nov rektor semenišča in Apostolske šole** za gimnazijce postal dr. Franc Gnidovec, kateremu bo pri vzgoji najmlajših pomagal Lojze Kukovica.

Semeniška kapela je dobila **ново podobo Marije Pomagaj**, delo slikarja Marjana Koritnika, katero je Prezvzišeni tudi kronal; to je bila prva kronana Brezjanska Marija v Argentini. Škof Rožman je dosti časa posvetil **slovenskim duhovnikom**, bil z njimi dvakrat na skupnem mesečnem sestanku, jim govoril ter tudi zasebno mogel govoriti z vsakim. **Obiskal je cerkvene predstavnike v Argentini**. Vsi so ga prijazno sprejeli, občudovali življenje in delo Slovencev, ter obljubili svojo pomoč, za katero se jim je za nazaj zahvalil, v naprej pa priporočil.

23: **Materinsko proslavo** na Belgrano so pripravili fantje in dekleta iz mladinskih organizacij. Po litanijah v cerkvi, je bila v dvorani akademija s sodelovanjem najmlajših.

Kratke novice

LJUBLJANA — Ob svetovnem dnevu boja proti aidsu so ugotovili, da v Sloveniji živi najmanj 105 oseb, okuženih z virusom HIV, od tega je 26 bolnikov z aidsom. Leta 2001 je umrlo 8 bolnikov, na novo pa je prijavljenih 13 primerov okužb s Hiv. Številke iz minulih let se torej bistveni niso spremenile. (*Ave Maria*)

VATIKAN — Papež Janez Pavel II. je v nedeljo, 4. novembra 2001, med osmimi blaženimi razglasil tudi slovaškega škofa Pavla Gojdiča in češkega redovnika Metodeja Trčka. Oba sta umrla kot mučenca za edinost tamkajšnje katoliške Cerkve z Rimom v zaporu, potem ko so ju obtožili domnevnih zločinov proti komunistični državi. (*Ave Maria*)

GORICA — V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici je bila 23. novembra 2001 slovesnost ob 150-letnici Mohorjeve družbe, katere ena izmed naslednic je tudi Goriška Mohorjeva družba. Glavni govornik je bil predsednik dr. Oskar Simčič, govorili pa so še: dr. Jože Markuža, prof. Marija Kacin, Jurij Paljk, Sonja Marija Maraž in Irena Bednarich. Slovesnosti so se udeležili tudi: goriški nadškof msgr. Dino De Antoni, slovenski senator v Rimu Miloš Budin, goriški župan Gaetano Valenti in državni sekretar v zunanjem ministrstvu Slovenije Zorko Pelikan. (*Ave Maria*)

VATIKAN — Z dekretom papeža Janeza Pavla II. je bil 24. novembra 2001 njegov državni tajnik kardinal Angelo Sodano imenovan za papeškega legata za slovesno posvetitev nove stolnice v albanskem glavnem mestu Tirani, ki je bila 26. januarja 2002. (*Ave Maria*)

USPEŠNOST

Neki fabrikant mila je rekel duhovniku: „Krščanstvo ni doseglo nič. Čeprav se oznanja že dva tisoč let, na svetu ni nič bolje. Še zmeraj obstaja zlo in slabi ljudje.“

Duhovnik mu je pokazal dečka, ki je bil umazan od nog do glave, in rekel: „Milo ni za nobeno rabo. Še zmeraj je umazanija in umazani ljudje na svetu.“

„Milo“, je odvrnil fabrikant, „učinkuje samo, če se ga rabi.“

„Krščanska vera tudi“, mu je odgovoril cerkveni mož.

+ ODŠLA STA +

P. Ivan Caserman, D.J.

P. Caserman je bil rojen 13. aprila 1906 na Vrhniki, končal klasično gimnazijo v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano, bogoslovno fakulteto pa kot teolog ljubljanskega semenišča. Leta 1931 ga je škof dr. Gregorij Rožman v ljubljanski stolnici posvetil v duhovnika. Prvo kaplansko mesto je imel v lepi gorenjski fari Cerklje na Gorenjskem. Ko je bil kaplan Ivan Platiša zaprt zaradi šenčurskih dogodkov, ki so nastali kot opozicija proti takratni diktatorski jugoslovanski vladi, je Caserman šel „na posodo“ v Komendo v pomoč ostarelemu župniku Janezu Zabukovcu. Iz Cerkelj je šel za kaplana v Kamnik k dekanu Mateja Riharju in od tam tik pred vojno v Ljubljano k Sv. Jakobu, kjer je bil župnik Janko Barle. Po njegovi smrti je bil do imenovanja novega župnika dr. Janka Arnejca župni upravitelj.

Že v dijaških letih se je zanimal za leposlovje ter mladinski križarsko gibanje, zlasti na liturgičnem področju. V Ljubljani se je posvetil pastoračiji Marijine kongregacije uradnic ter bil asistent KA.

L. 1945 je odšel v begunstvo, ki ga je preživel nekaj tednov v Monigu pri Trevisu, nato v semenišču Vittorio Veneto, odkoder je odšel v dušno pastirstvo k slovenskim beguncem v taborišče Riccione. Ko so to taborišče razpustili, je prišel v taborišče v Senigalliji pri Anconi. Od tam se je odselil v Argen-

tino, kamor je prišel l. 1948. Po nekaj tednih je na prošnjo slovenskih beguncev, ki so se naselili kot skupina v Mendozi, šel k njim za dušnega pastirja. Na tem mestu je bil dve leti, potem pa se je odločil za redovniški poklic ter vstopil k jezuitom. Po končanem noviciatu je šel prek več jezuitskih samostanov v Córdoba in Mar del Plati. Vmes je bil v malem semenišču nadškofije Buenos Aires prefekt, ekonom in profesor klasičnih jezikov, v velikem semenišču pa je nekaj časa učil pastoralko. Od tod je šel v Colegio Máximo v San Miguel, kjer je deloval v pastoračiji in kot voditelj duhovnih vaj. Kot tak je večkrat vodil tudi duhovne vaje za slovenske rojake vseh stanov. Iz bližnjega San Miguela je redno hodil na duhovniške sestanke slovenskih duhovnikov in nekajkrat tudi predaval. Nato so ga predstojniki poslali v jezuitsko rezidenco v daljno in vročo Resistencio v provinci Chaco, kjer je postal kaplan v stolni župniji in kancler na škofijski kuriji. Na tem mestu je bil v odsotnosti škofa večkrat provikar škofije, ker ta ni imela generalnega vikarja.

Leta 1992 se je že zdravstveno oslavljen vrnil iz Resistencio v jezuitski kolegij v San Miguelu, kjer je preživel zadnja leta svojega življenja na zemlji. 26. decembra 2001, v svojem šestindesetem letu pa je zaključil zemeljsko romanje in prestopil prag večnosti in se vrnil v Očetovo hišo. Naslednji dan je ob somaševanju 15 duhovnikov, med katerimi sta bila tudi njegov redovni sobrat p. dr. Alojzij Kukovica in mons. dr. Mirko Gogala, vodil pogrebno mašo rektor Colegia Máxima. Njegovi zemeljski ostanki počivajo zdaj na pokopališču, ki ga imajo jezuiti v tem zavodu za umrle člane svojega reda. Naj pokojni slovenski duhovnik in redovnik uživa večno srečo pri Gospodu, ki ga je poklical v svojo službo. Naj bo deležen plačila, ki je namenjen zvestim delavcem v vinogradu Gospodovem!

Župnik
Albin Avguštin

Župnik Albin Avguštin je bil rojen 3. marca 1912 v Gornji vasi — Reteče pri Škofji Loki. Po maturi na Klasični gimnaziji v Ljubljani je vstopil v ljubljansko semenišče in bil 3. julija 1938 posvečen v duhovnika.

Prvo kaplansko mesto je dobil pri Sv. Križu pri Litiji (sedaj imenovana Gabrovka) in tam ostal štiri leta. V tej fari ga je doletela druga svetovna vojna, poraz Jugoslavije in italijansko-nemška okupacija. Tu se je začelo njegovo življenje begunca: za dobo dveh mesecev pred nacisti, od julija 1942 do padca berlinskega zidu pa pred komunisti.

Sv. Križ so najprej zasedli Nemci. Župnik se je umaknil pred njimi v italijansko cono. Kaplan Albin pa je kljub vsemu ostal na svojem mestu, dokler ni

opomnjen po nemškem žandar-skem oficirju še sam izginil na „italijansko“ stran. Res so ga gestapovci prišli iskat in vohunili za njim še v italijanski cono.

Ko so po dveh mesecih Nemci prepustili Sv. križ Italijanom, sta se oba vrnila v zapuščeno faro. A ne za dolgo. Nevarnost je prišla zdaj od slovenske strani — od partizanov. Ti so kljub italijanski zasedbi po svoji volji terorizirali prebivalstvo tistih krajev Dolenjske. Župnik se je umaknil, kaplan Avguštin pa je še vztrajal, dokler ni dobil škofovega sporočila, naj se umakne tudi on. V tistem času so partizani v Loškem potoku ugrabili kaplana Henrika Novaka, ga grozno mučili in umorili. Iz Šentruperta pa so ubili župnika Nahtigala in kaplana Cvara.

Kaplana Cvara so privlekli neke noči vsega umazanega pred župnišče k Sv. Križu in zahtevali od g. Avguština, da jim odpre cerkev. Tam je pod strogo partizansko kontrolo zadnjikrat maševal, g. Albin pa mu je ministriral. Ko si je slačil mašne paramente, se je spoza bil in začel govoriti: „Vidiš, Albin, zdaj je pa takole...“ Takoj so zarjuli nad njim in obema grozili z usmrtitvijo. Cvara so od tod odvlekli v gozd, od koder se ni več vrnil.

Da je ista usoda čakala tudi g. Albina, so partizani potrdili s tem, da so le nekaj ur po njego-

PRIVOŠČI SAMEMU SEBI

Ni dvoma, da je v temeljnem programu krščanskega življenja ljubezen do bližnjega čisto na vrhu. Toda ljubezen do bližnjega je napačno razumljena, če pri življenju in skrbi za druge pozabim na odnos do samega sebe, če zanemarim svoj jaz. Znani sv. Bernard piše v pismu prejšnjemu menihu papežu Evgenju III.: „Kako dolgo boš namenjal vsem drugim svojo pozornost, samo ne samemu sebi! Da, kdor ravna slabo s samim seboj, komu bo lahko ta dober? Misli torej na to: Privošči sebe samemu sebi.“

NE SE BATI KRISTUSOVE POTI

Vatikan — Papež Janez Pavel II. katoliške mladince svari pred napačnimi ideali, površnostjo, pretirano težnjo po karieri in neodgovorno spolnostjo. Današnji čas propagira lahek uspeh, hitro kariero, egoizem in spolnost brez zavesti odgovornosti, pravi papež v svoji poslanici za naslednji svetovni mladinski dan. Mnogi danes menijo, da je treba odstraniti križ, če hočemo priti do sreče. Toda to ni pot za življenje, temveč pot, ki vodi v smrt, tako Janez Pavel II. Mladi naj se ne bojijo slediti Kristusovi poti in njegovemu križu.

vem umiku v Ljubljano — julija 1942 — pobrali farovško kuharico Ano Komat, perico in strežnico Francko Zupan ter Mino Kožamelj, ki je čistila cerkev — vse samske in stare čez 60 let — jih odvedli v gozd, divje mučili in umorili. Prej so si pa še morale same izkopati grob.

Drugo in poslednje kaplansko mesto v Sloveniji je g. Avguštin vršil pri sv. Pavlu na Vrhniki. Od tu je šla njegova pot 5. maja na Koroško, v Italijo in spet nazaj v Avstrijo, kjer je kaplanoval med Tirolci. 1. januarja 1949 se je z drugimi begunci odpeljal z vlakom iz Spittala skozi Innsbruck v Turin in Genovo, kjer se je 17. januarja vkrcal na ameriško ladjo Holbruck in 6. februarja pristal v Buenos Airesu.

V Argentini je prvih pet let kaplanoval v Floridi, kjer je vršil dušnopastirsko delo med Argentinci, pa tudi med slovenskimi rojaki tega kraja. Z veliko vne- mo je zbiral Slovence iz Floride in okolice k sv. mašam, poučeval otroke v krščanskem nauku in sploh skrbel za vse dušnopastirsko delo med njimi. Leta 1954 je na prošnjo laplaškega škofa Solarija odšel v La Plato, nato pa je postal župni upravitelj v Sarandí in v Lanusu. Kmalu nato pa je postal hišni kaplan zavetišča za ostarele v San Isidru, hkrati pa tudi spovednik v velikem dijaškem kolegiju Marin skozi nadaljnjih pet let.

Leta 1957 je nastala nova škofija v San Isidru. Škof Aguirre ga je 24. oktobra 1960 imenoval za župnika zapuščene fare Santa Rita (sv. Marjete Kasijske) v Boulogne. G. Avguštin je začel z vso zagnanostjo popravljati in obnavljati cerkev, graditi šolo, istočasno pa se je posvečal poživljanju in organiziranju farnega življenja. V nekaj letih je župnija po njegovi zaslugi prišla na prvo mesto v škofiji in postala dekanija. Zadnja leta pred upokojitvijo je zgradil v svoji fari v Villa Adelina tudi veliko novo cerkev.

Od l. 1971 do 1981 je poleg svojega dela skrbel kot kurat tudi za bolnike občinske bolnišnice v San Isidru. Leta 1981 se je upokojil, a ostal na fari, da je pomagal novemu žup-

niku. Leta 1985 — za 25-letnico njegove prisotnosti v župniji — je škof Casaretto poskrbel, da je fara obhajala najbolj slovesno ta jubilej. L. 1988 je obhajal svojo zlato mašo in sicer najprej v Tinjah na Koroškem, nato v Kartitschu na Tirolskem, v Sloveniji v rojstni vasi Reteče in v Pleterjah pri kartuzijanih. Ko se je vrnil v Argentino, pa še v svoji nekdanji fari pri Santa Riti v Boulogne.

Še iz dijaških let je rad hodil po gorah. Poznal je vrhove Kamniških planin, Karavank in Julijskih Alp. Na Triglavu je bil desetkrat! V Tirolah je dosegel glavne vrhove Karnskih Alp, bil je na Velikem Kleku (3798 m) in na Grosswenedigerju (3479 m). Ko je prišel v Argentino, je že leta 1950 obiskal Bariloče. Bil je na Lópezu, Tronadorju, Catedralu in na Capilli, kjer je trikrat na vrhu tudi maševal.

G. Albin je do zadnjega maševal vsak dan ob osmih, pred mašo pa je sedel pred zakristijo in bil vernikom na razpolago za spoved. Tudi pred nedeljskimi mašami je vedno spovedoval, včasih dolge ure, posebno vsakega 22. v mesecu, ko je prišlo veliko čistilcev sv. Rite. Vsak prvi četrtek so ga pripeljali v karapačjski Dom, da je tam spovedoval rojake, ki so prihajali k sveti uri. Do zadn-

jega je tudi na veliko soboto rojakom okraja blagoslavljal jedila. Mnogi pa g. Avguština hranijo v lepem spominu iz Počitniškega doma v Cordobi, kamor je dolga leta hodil v spremstvu msgr. dr. Mirka Gogale na počitnice.

V četrtek, 27. decembra, je g. Albin še maševal, kot vedno. A bila je to njegova zadnja maša, kajti v petek zjutraj ga ljudje že niso več pričakali. Sporočeno jim je bilo, da maše ne bo, ker je gospod bolan. Našli so ga v sobi na tleh, a še pri zavesti. Odpeljali so ga v bližnji sanatorij na pregled, kjer je potem tudi ostal interniran, da je bil pod zdravniško kontrolo. Ko ga je obiskala sosedka, gospa Pirčeva s svojo hčerko, je videla, da ga je zelo mučil kašelj. Obiskali so ga tudi škof Casaretto, njegov kancler Miguel Angel D' Annibale, obe sorodnici g. Avguština in še nekaj drugih rojakov. Popoldne so ga prepe- ljali v sobo za intenzivno nego, kjer se mu je stanje postopoma slabšalo vse do 1. januarja 2002, ko se je malo po drugi uri popoldne poslovil od tega sveta in dozorel za večnost.

Prepeljali so ga v cerkev sv. Rite, kjer je toliko let delal kot župnik. Rojaki in domači verniki so se vrstili ob njegovi krsti tudi ponoči in molili za pokoj njego-

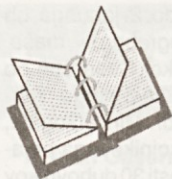
ve duše. V sredo, 2. januarja, ob pol 11 je bila pogrebna sv. maša, ki jo je vodil škof Casaretto ob somaševanju sedanjega župnika ter msgr. dr. Mirka Gogale, osebnega pokojnikovega prijatelja, v prisotnosti 30 duhovnikov (med temi tudi slovenskih: župnika Matije Borštnarja, msgr. Jožeta Guština, Francija Cukjati- ja in Franca Šenka) in polne cerkve vernikov. Škof Casaretto je v pridigi poudaril njegovo duhovniško pripravljenost, da je bil do zadnjega vernikom vedno na razpolago za prejem zakramentov sv. spovedi in sv. obhajila. Pogrebne slovesnosti se je udeležilo toliko naših rojakov, da so med sv. mašo lahko zape- li tudi slovensko pesem. Po maši so pogrebci spremljali njegovo krsto na duhovniško pokopališče poleg „Doma duhovnih vaj Mons. Aguirre“ v Victoriji. Do groba so jo nesli duhovniki med petjem pesmi „Ti si duhovnik na veke“. Poleg drugih govornikov se je od pokojnega poslovil v imenu karapačjskega Doma g. Ivan Žnidar, prisotni rojaki pa še s pesmijo: „Marija, mati moja“.

Molimo, da bi Gospod žetve obudil novih duhovskih poklicev argentinski in slovenski Cerkvi, da bodo zasedli mesta duhovnikov, ki zadnje čase prehitro drug za drugim odhajajo od nas.

G. Albin Avguštin je še lansko leto opravil obred blagoslovitve jedil na veliko soboto za rojake iz njegovega okraja.

iz naše kronike

Metka MIZERIT

50. obletnica šole Sv. Cirila in Metoda. Kar vrstijo se zlati jubileji naših šol; tokrat so praznovali v Mendoza. Rojaki so se zbrali na dvorišču Doma. Predsednica šolskega odbora Ani Štirn Arrigoni in predsednik društva Jernej Bajda sta dvignila zastavi: argentinsko in slovensko. Voditeljica šole Lenčka Božnar in podpredsednica društva Ani Grintal Hirschegger sta odkrili spominsko ploščo, delo arhitekta Božidarja Bajuka, ki jo je blagoslovil g. Jože Horn. Sledila je zahvalna sv. maša. Pri nagovoru je g. župnik Jože Horn poudaril pomen slovenske šole pri vzgoji mladine. Med sv. mašo je pel Mendoški pevski zbor. Po sv. maši so si rojaki ogledali obnovljene šolske prostore in spominske slike, razstavljene ob vhodu v dvorano. Sledila je prireditev ob sklepu šolskega leta. Učenci osnovne in srednje šole so v priredbi in režiji Lenčke Božnar predstavili Kunčičevo igro „Škratec Rogatec“.

Mendoški oktet se je poklonil voditeljici šole in zapel šopek narodnih otroških pesmi. Slavnostni govor ob 50. obletnici šole je imela voditeljica Lenčka Božnar. Nakazala je na kratko zgodovino šole. Zahvalila se je Bogu za blagoslov skozi vsa ta leta in tudi, da je bilo v Mendoza vedno dovolj požrtvovalnih in idealnih rojakov, ki so bili pripravljene zastaviti visoke cilje in za nje navdušiti mlade. Končno se je zahvalila učiteljem, katehetom in vsem, ki so sodelovali v šoli. Nato se je zahvalil tudi predsednik društva Jernej Bajda vsem, ki so se skozi petdeset let trudili, da šola praznuje zlati jubilej.

Vsem sodelujočim so podelili priznanja in prebrali čestitke, ki so jih prejeli od slovenskih ustanov in raznih osebnosti. Ob jubileju je izšel „Glasnik“, posvečen zlati obletnici šole. Za izdajo je odgovoren Miha Bajda.

V nedeljo, 18. novembra, je bilo v **Slovenski hiši srečanje mladih zakoncev.** Sodelovali so: g. Jože Bokalič, g. Toni Bidovec, pater dr. Alojzij Kukovica, zakonca Stariha, Emi Urbančič Marušič, Marjana Šušteršič Rezelj, Mateja Hribar Šmalc in zakonca Lipovšek.

Duhovne vaje za dekleta so se vršile od 23. do 25. novembra. Vodil jih je pater dr. Alojzij Kukovica. **Za fante je imel**

duhovne vaje g. Marjan Vidmar in sicer od 30. novembra do 2. decembra.

Slovenska — latinskoameriška trgovska zbornica je organizirala **Podjetniško srečanje 2001** v petek, 23. novembra, v Slomškovem domu v mestu Ramos Mejía. Srečanje je povezoval podpredsednik Zbornice Marjan Loboda. Predavali so veleposlanik Republike Slovenije mag. Bojan Grobovšek, predsednik Zbornice g. Herman Zupan, lic. Marko Rebozov in dr. Ricardo O. Busacca. Teme teh predavanj so bile gospodarskega značaja.

Zaključek šolskega leta v Slomškovem domu je bil v nedeljo, 25. novembra. Pri sv. maši so peli učenci Slomškove šole pod vodstvom Pavla Erjavca. Na orglah jih je spremljala ga. Anka Savelli Gaser. Po sv. maši je bil nastop učencev. Od osmošolcev sta se poslovila g. Franci Cukjati in Marjan J. Loboda. Od vodstva šole pa se je poslovila tudi ga. Saša Zupan Omahna. V imenu šole se ji je zahvalil Marjan J. Loboda, v imenu staršev pa Nežka Kastelic Ribnikar.

V nedeljo, 9. decembra, je šolske **otroke Slomškovega doma obiskal sv. Miklavž.**

Novega škofa patra Andreja Stanovnika so rojaki iz Slovenske vasi slovesno sprejeli v nedeljo, 2. decembra. V imenu krajevne skupnosti ga je pozdravil Vinko Glinšek. Gospod škof je daroval sv. mašo; v nagovoru se je spomnil pokojnih staršev, ki so ga vzgojili v katoliški veri, pa tudi učiteljev, ki so mu budili slovensko zavest. Lepo se je tudi zahvalil za sprejem. Ob zaključku sta ga pozdravila še Lučka Mehle v imenu slovenske mladine in dr. Andrej Fink za farno skupnost.

Skupnega kosila v Hladnikovem domu se je udeležilo lepo število rojakov, tudi predsednik krovne organizacije Zedinjena Slovenija Tone Mizerit.

Novi škof je bil posvečen v nedeljo, 16. decembra, v mestu Reconquista v provinci Santa Fe, kjer je njegova škofija.

Rožmanova šola v San Martinu je zaključila šolsko leto v soboto, 1. decembra. Slovesnosti so se poleg šolskih otrok in učiteljstva udeležili tudi starši, stari starši ter prijatelji. V zahvalo Bogu za vse prejete

dobrote v preteklem letu je župnik Franci Šenk daroval sv. mašo v kapeli Srca Jezusovega. Prireditev se je vršila v dvorani Slovenskega doma, kjer je voditeljica šole Nina Pristovnik Díaz pozdravila vse navzoče. Nato so nastopili otroci, vsak razred posebej. Učenci, ki so dokončali osnovno šolo, so recitali Balantičevo pesem „V ognju groze plapolam“ v spomin na osmdeseto obletnico pesnikovega rojstva. Njim v slovo je spregovorila Vera Podržaj in tudi voditeljica šole. Dobil so tudi knjigo s posvetilom, ki jim jo je izročil predsednik Doma Andrej Rezelj. V imenu sošolcev se je zahvalila Lucijana Dimnik. Predsednica odbora staršev Magdalena Belec pa se je zahvalila vsem sodelujočim, posebno še učiteljem, ki so skozi leto poučevali otroke.

Grdi raček na odru v Slomškovem domu. V nedeljo, 2. decembra, so otroci Slomškove šole, ki jo vodi ga. Saša Zupan Omahna, igrali igro „Grdi raček“ pod spretnim vodstvom režiserke Andrejke Vombergar Štrfček. Pri tem velikem delu so ji pomagale Marjana Šušteršič Rezelj, Aleksandra Omahna in Pavlinka Vombergar. Znana je igra o račku, ki ga tovariši njegovega gnezda ne marajo, ker je drugačen, pa se končno po mnogih doživljajih in trpljenju razvije v čudovitega laboda. Pravljično igro so popestrili plesi, ki jih je pripravila Gabrijela Malovrh in korakanje Pavlinka Vombergar. Za glasbeno opremo zgodbe so se potrudili Pavel Erjavec, Ivan Hrovat, Marko Štrubelj in Martin Dobovšek. Obleke in maske, ki so nas popeljale v čarobni svet pravljice, so pripravile Tonči Koželnik Malalan, Mateja Hribar, Olga Pregelj Mehle in mamice šolskih otrok. Čudovito sceno si je zamislila Sonja Zorko Snoj, izdelali pa so jo Stane Snoj, Andrejka Dolinar Hrovat, Miha Ribnikar, Narte Kinkelj, Jože Oblak, Jaka Kocmur, Oskar Pregelj in skupina staršev. Koordiniral je Marjan J. Loboda. Za luči in zvok sta poskrbela Dani Cestnik in Matjaž Ribnikar. Besedilo pesmi je pripravila Marjana Šušteršič Rezelj; pri prevodih je sodeloval Jure Vombergar. Šepetalki sta bili Tatjana Javoršek in Erika Ribnikar. Lične programe je oblikovala Rozka Snoj.

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok je bilo na praznik Brezmadežne, 8. decembra, v slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Letos je prvič prejelo Jezusa v svoje srce 31 otrok. Slovesnosti se je udeležilo veliko število staršev in sorodnikov prvoobhajančev. Maševal je pater dr. Alojzij Kukovica, ki je otrokom razložil veličino dogodka. Pri sv. maši so peli otroci Slomškove

šole pod vodstvom Pavla Erjavca. Prvo-obhajanci so bili po sveti maši povabljeni na skupni zajtrk. Dobili so tudi podobe, ki jih bodo vedno spominjale na njihovo prvo sv. obhajilo.

9. decembra je bilo v **Slovenski hiši mladinsko srečanje**. Najprej so se mladi iz vseh okrajev udeležili sv. maše, nato pa so imeli **občni zbor** svojega osrednjega odbora Slovenske dekliške organizacije in Slovenske fantovske zveze. Za leto 2002 je bil ponovno izvoljen kot predsednik Gregor Modic. Po občnem zboru so mladi odšli na Našo domačijo v San Justo, kjer so preživeli vesel dan.

Na Pristavi v Castelarju so se v nedeljo, 9. decembra, **zbrali mladi in mladenke slovenskih Domov**. Srečanja se je udeležilo preko sedemdeset mladih. Tekmovali so v nogometu, namiznem tenisu in igri med dvema ognjema. Zvečer jih je obiskal sv. Miklavž, ki je vsem prinesel darila. Zdi se, da so bili med letom vsi pridni.

Folklorna skupina s Pristave je v soboto, 15. decembra, priredila **XII. veselico narodnih plesov**. Sodelovale so skupine raznih narodnosti in sicer argentinska, armenska, grška, kolumbijska, španska in slovenska. Pester program plesov se je raztegnil pozno v noč.

Lep pomladanski dan je bil v nedeljo, 16. decembra, ko smo se Slovenci iz velikega Buenos Airesa srečali na **46. slovenskem dnevu v Slovenski vasi v Lanusu**. Slovesnost je potekala pod geslom: „Slovenski dan, naš dobri dan.“ Dopolndanski program se je začel v Hladnikovem domu z dviganjem zastav in petjem obeh himen. Vse navzoče je pozdravil predsednik Doma g. Stane Jemec. Gostje in domači smo odšli v cerkev Marije Kraljice. Na čelu sprevoda so bili zastavonoše vseh krajevnih Domov v narodnih nošah. Sv. mašo je daroval vicedelegat slovenskih dušnih pastirjev dr. Alojzij Kukovica. Somaševala sta gospoda Jaka Barle in Franci Cukjati. Ubrano ljudsko petje je spremljalo sveto daritev.

Po sv. maši so gostje odšli na skupno kosilo, ki so ga odlično pripravile gospe iz Slovenske vasi in mladi hitro in spretno postregli.

V **popoldanskih urah** so na igrišču **tekmovali mladi in mladenke iz vseh slovenskih Domov in sicer fantje v nogometu in dekleta med dvema ognjema**.

Ob 19. uri se je začel kulturni program. Najprej je govoril predsednik društva Slovenska vas, gospod Stane Jemec. Nato je

pozdravila ga. Anita Pipan, prva sekretarka in začasna odpravnica poslov na veleposlaništvu Republike Slovenije. Slavnostni govornik je bil predsednik Zedinjene Slovenije, diplomirani časnikar Tone Mizerit. Poudaril je važnost povezanosti vseh Domov in organizacij pri ohranjanju slovenske skupnosti, vrednot slovenstva in vere.

Sledila je akademija, letos v smislu Slovenija v plesu in glasbi. Napovedovalec je bil arh. Jure Vombergar; povezovalo je napisala Veronika Godec. Vsi slovenski domovi so pripravili svojo plesno točko; nastopajoči so bili oblečeni v noše posameznih pokrajin, ki so jih predstavljali. Najprej so zaplesali otroci Slomškovega doma in sicer gorenjski ples. Mladi iz Našega doma San Justo so plesali dolenski ples. Skupina iz Slovenskega doma San Martin se je predstavila z gorenjskim plesom; enako tudi folklorna skupina iz Slovenske vasi. Plesna skupina Maribor iz Slovenskega doma Carapachay se je spretno zasukala v štajerski ples. Folklorna skupina s Slovenske pristave pa nas je s svojim plesom popeljala v Rezijo.

Nastopi so potekali na prostem, na posebej za to prilžnost pripravljenem odru. Sceno, slovensko kmečko hišo, je izdelal Andrej Golob s sodelavci. Za zvok so poskrbeli Ignacij Glinšek, Pavel Erjavec, Marko Zorko in Aleksander Šuc. Za 45. slovenski dan smo dobili tudi lepe simbole nalepke in programe, ki jih je oblikoval Marjan Stanič. Program sta pripravila kulturni referent Zedinjene Slovenije inž. Bogdan Magister in kulturni referent Hladnikovega doma Martin Sušnik.

„**Slovenci v Argentini imamo svojo spletno stran na internetu**“, je oznanil predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit na slovenskem dnevu 16. decembra. Njen naslov je: www.slo.org.ar.

V črtek, 21. decembra, je imel **odsek Zveze slovenskih mater in žena v San Martinu** svoj redni sestanek, ki ga je vodila ga. Ančka Podržaj.

Taborjenje za ministrante je bilo od 18. do 21. decembra. Vodil ga je g. Franci Cukjati. Udeležilo se ga je lepo število ministrantov in bivših ministrantov.

Odbornice **Zveze slovenskih mater in žena** so pod vodstvom gospe Marte Jeločnik pripravile božična pakete, ki so jih razdelile med naše rojake.

Sveta noč, blažena noč. **Slovenska polnočnica v cerkvi Marije Pomagaj** je bila, kot vsako leto na sveti večer, 24.

REVŠČINA V SVETU

Po vsem svetu živi z manj kot dolarjem na dan več kot 1,2 milijarde ljudi. Vsako leto pred svojim petim rojstnim dnevom umre 10 milijonov otrok, 113 milijonov otrok pa ne hodi v šolo.

Med najrevnejše države spadajo Etiopija, Burundi in Sierra Leona, v katerih znaša letni prihodek na prebivalca manj kot 130 dolarjev. Na drugem delu lestvice so Švicarji: z 38.380 dolarji prihodka na prebivalca so najbogatejši narod na svetu. Švici sledijo Norveška, ZDA, Danska, Japonska, Švedska in Nemčija. Svetovno gospodarstvo je leta 1999 obsegalo 32,5 bilijona dolarjev, kar je štirikrat več kot leta 1960.

decembra, ob 21. uri. Veliko število rojakov je prihitelo, da bi skupno doživeli skrivnost božične noči in počastili Jezuščka v jaslicah. Sv. mašo je, namesto obolelega delegata dr. Jurija Rodeta, daroval vicedelegat slovenskih dušnih pastirjev, pater dr. Alojzij Kukovica. Pri pridigi je govoril o rojstvu božjega Sina, ki je prišel na svet, da bi nas odrešil. Berili pri sv. maši sta brala gospodična Angelca Klanšek in Jernej Štefe. Med polnočnico je ubrano prepeval Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Po sv. maši so si rojaki med seboj voščili blagoslovljene praznike in se še nekaj časa zadržali v pogovoru, potem pa so se razšli na svoje domove, kjer so nadaljevali praznovanje božiča v družinskem vzdušju. Naslednji dan so bile slovenske maše po vseh slovenskih okrajih.

Božičnica v Našem domu v San Justu je bila na praznik 25. decembra po jutranji sv. maši, kjer je prepeval božične pesmi Mešani pevski zbor. V Domu je najprej pozdravila predsednica Mici Malavašič Casullo, nato pa dušni pastir g. Toni Bidovec. V imenu odseka Zveze žena in mater je pozdravila predsednica Nežka Lovšin Kržišnik, v imenu mladine Marko Štrubelj, Ivana Tekavec v zastopstvu šole, Stane Mustar pa za upokojence. Na odru so v režiji Blaža Mikliča mladi predstavili prizor betlehemske noči. S pesmijo sta jih spremljala Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar in otroški zbor, ki ga vodita Marija Krajnik Štrubelj in Anica Mehle. Za konec je Nevenka Godec Zupanc recitala Božično skladbo. Lepo sceno je pripravil Tone Oblak, za luči sta poskrbela Pavle Erjavec in Marko Štrubelj.

malo za šalo...

ČEVAPČIČ — Pijanec nikakor ne more nataktniti čevapčiča na zobotrebec. Natakar mu pomaga.

„Poglejte, kako je to lahko!“

„Ja, seveda, zdaj, ko sem ga že jaz utrudil.“

ZAKONSKA ZVEZA — V čem je bistvo zakonske zveze?

Bistvo zakonske zveze je, da mož in žena s skupnimi močmi rešujeta skupne težave, ki jih ne bi bilo, če ne bi bila skupaj!

SEMAFOR — Janezek, mamica in očka se peljejo v avtomobilom po Rivadaviji in pridejo do semaforja.

„Očka, ustavi, ta rdeča luč je prelepa. Rad bi si jo od blizu ogledal“, reče Janezek.

Pa spet: „Očka, ta rume-na luč mi je tudi všeč, počakaj!“

Očka ga spet poslušša. „Očka, kako lepa je ta zelena luč, mi dovoliš, da si jo od bliže ogledam?“

Očka mu spet dovoli... Pri naslednji rdeči luči očka zgubi potrpljenje. „Dovolj imam tvo-

jih traparij! Gremo naprej! Saj si to lučko že videl, kajne?!“

ŠOLA — „Bo vaš fant letos izdelal šolo?“

„Ne vem. Je šola že preveč zdelala njega.“

ADAM — „Eva, poslednjč te prosim za roko. Pomisli, da imam še veliko reber.“

LUNA — Učitelj: „Marko, povej mi! Kateri je važnejši: sonce ali luna?“

Marko: „Luna, ker sveti ponoči. Sonce sije podnevi, ko je že tako svetlo.“

GLAVNIK — „Uf, kako sem besen!“ potoži Gorenjec svojemu sosedu.

„Ja, kaj se je pa zgodilo?“ ga začuden vpraša sosed.

„Na glavniku se mi je odlo-mil zob“, mu odgovori.

„Zaradi enega zoba boš kupoval nov glavnik!“ se mu smeje sosed.

„Moram, bil je zadnji.“

JANEZ — Janez je padel v jezero in se začel utapljati. Ko so ga potegnili ven, mu je

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Nimamo več prijateljev, imamo pa televizijo.
- Dokaze imam, le krivcev ni.
- Domači šovinst je užaljen, če ga imenujete za nacionalista. Sovraži ves svet, zatorej se ima za internacionalista.
- Pri sestopanju z oblasti so nam komunisti stopili na glavo.
- Posocializem se bo prejkoslej prelevil v predfašizem ali predkomunizem.
- Revolucionarji so borci zoper svobodo drugih.
- Slovenski vampirji sesajo krvavice s kislim zeljem.
- Štirideset let smo gradili socializem, potem pa smo se lepega dne zbudili v kapitalizmu.
- Televizor: včasih okno v svet, največkrat okno v sekret.
- Slovenci se ne pogovarjamo, temveč polemiziramo.
- Prihajajo lepši časi za pesimiste.
- Če krivci iščejo krivce, naj se nedolžni dobro skrijejo.
- Sestopajoč so se približevali k vrhu!
- Oče je imel tri sinove. Dva sta bila pametna, tretji pa je živel na njun račun.
- Višek emancipacije — brkasta in plešasta ženska.
- Edino, kar še zmore prizadeti nekatera srca, je infarkt.
- Zdaj pišem zelo hitro — rad bi se izognil prihodnji cenzuri.

dejala žena očitajoče:

„Janez, priznaj, da si pil!“

NAGLUŠNA — Naglušna

mož in žena si pišeta na list.

Žena napiše: „Bodi tiho!“

Mož odgovori: „Ne bom!“

Žena: „Ne deri se!“

KJE JE KAJ

Slovenstvo in katolištvo —

Božidar Fink 33

Kristus spreminja smrt v veliko noč —

Franc Rode 34

Delež pri zmagi nad smrtjo —

Franc Rode 35

Vera, upanje in ljubezen —

Janez Pavel II. 36

Post — vprašanje preživetja —

S. Francka Žižek 36

Sv. Avguštin nas uči —

Pobožnost 37

Mati Terezija iz Kalkute —

Prevaja Metka Mizerit 38

Lurška Mati Božja —

Silvester Čuk 40

Modest, apostol Karantanije —

Silvester Čuk 41

Skušnjavec in njegova taktika —

Hanzi Rosenzopf 42

Angel lahkotnosti —

Anselm Grün 42

Cerkev sv. Ignacija Lojolskega —

Metka Mizerit 43

Letno poročilo združenja

Akamasioa — 2001 —

Pedro Opeka 45

Dr. Valentin Meršol 46

Milan Povše — 50 let mašniškega posvečenja 47

Zlati jubilej 50

Moje življenje —

Joža Vombergar 51

Moj in naš beg iz špitalskega taborišča —

Prof. Božidar Bajuk 54

V družini — Me slišita? —

Dr. Hubert Požarnik 56

Krsti, poroke in smrti v Argentini

leta 2001 57

Duhovno življenje je objavilo... 58

Odšla sta 60

Iz naše kronike — Metka Mizerit 62

Kratke novice 40, 41, 42, 46, 53, 59

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - Fax: +54-11-4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103. USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2002: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebn) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

**Od zgoraj
in od leve:**

1. in 2. Dva posnetka s šaljivke *Dobro jutro-kaj bo dobrega?* na Slovenski pristavi (Foto: *Bine Kočar*).

3. in 4. Zaključni nastop udeležencev gledališkega tečaja, ki ga je vodil gledališčnik *Tone Kuntner* v Slovenski hiši.

5. *Tone Kuntner* podaja *Prešernovo Zdravljico* (Foto: *Lučka Oblak*).

6. Škof *Alojz Uran* posluša razlago organizatorke umetniške razstave v *Slomškovem domu* (Foto: *M. Šušteršič*).
Karel Pregelj s hčerko ob *bistri Soči*, ko je obiskal rodne kraje svojega očeta v Sloveniji.

Od zgoraj in od leve:
 1. in 2. Dva od folklornih nastopov na 46. slovenskem dnevu v Hladnikovem domu 16. decembra 2001. — 3. Udeleženci popoldanskega programa na 46. slovenskem dnevu (Foto: M. Čeč). — 4. Prvi letnik SSTRMB v Slovenski hiši ob koncu lanskega leta, z ravnateljico go. Nedo Vesel Dolenc ter razrednikoma, dr. Štefanom Godcem in Lojzetom Rezljem. — 5. Drugi letnik z ravnateljico ter razrednikoma, Tonetom Mizeritom ter Mirijam Oblak (Foto: M. Vombergar). — 6. Gorenjski narodni plesi skupine „Maribor“ iz Carapachaya v Rožmanovem domu. — 7. Plesalci skupine „Maribor“ v dolenskih narodnih nošah na vrtnem predelu Rožmanovega doma s predsednikom R.D. Petrom Čarmanom in domovalcem Tonetom Šušteršičem (Foto: M. Š.)

La Vida Espiritual

Correo Argentino
 Tuc. 7 Bs. As.
 FRANQUEO PAGADO
 Concesión N° 6395
 TARIFA REDUCIDA
 Concesión N° 2560

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovena. Director: Mons. dr. Jorge Rode
 Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 90-877
 Avenida e Inmigración, Talleres Gráficos VII KO S.P.A. Estados Unidos 425 - C1014AAJ Buenos Aires - Argentina